"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 6 — 1929 · Federated Pressin jäsen Tiistaina, tammik. 8 p:nä — Tues., January 8 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Canadalainen pääoma virtaa ulkomaille

CANADALAISILLA PANKEILLA HAARAKONTTOREITA USEISSA MAISSA

TORONTO, Ont. — Täkäläinen Financial Post-niminen lehti mainitsee, että canadalaisilla pankkiliikkeillä on voimakkaat jalansijat etenkin Newfoundlandissa ja länsi-Indiessaarilla. Niillä on myös haaroja perustettuna lukuisissa muissa maissa, kuten Britanniassa, Meksikossa, Brasiliassa, Ranskassa, Yhdysvalloissa, Espanjassa, St. Pierre- ja Miquelon saarilla, Cubassa, Perussa, Venezuelassa, Colombiassa, Uruguayssa, Costa Ricassa ja Argentinassa. Kussakin näistä maissa on vähintäin yksi jonkun canadalaisen pankin haaraliikkeistä.

Englanttilaisen Barclayn pankin Canadaan tuleminen nostatti kysymyksen canadalaisten ja englantilaisten pankkiliikkeiden suhtaantumisesta toisiinsa. Erään suuren canadalaisen pankin huomattavassa asemassa oleva virkailija oli sanonut Financial Postille antamassaan haastattelussa, että näiden kahden pankkiryhmän välillä on aina ollut jonkinlainen kirjoittamaton sopimus, jonka mukaan canadalaiset pankit eivät ole tunkeutuneet Britannian muihin alusmaihin ja muihin brittiläisten pankkien riistoalueille, kun nämä taasen vuorostaan antavat canadalaisille pankeille tilaisuuden käyttää häiritsemättä hyväkseen pohjois-Amerikan laidunmaita. Hän katsoi Barclayn pankin Canadaan tunkeutumisen ainoastaan vapauttavan molemmat finanssiryhmät kaikista enemmän tai vähemmän epäsuotuisista rajotuksista, ollen edistämässä brittiläisen pääoman suuremmissa määrin virtaamista Canadaan, joka taasen on eduksi brittiläisen valtakunnan sisäisten siteiden lujittamiselle.

Kuten ylempänä mainittiin, tunkeutuu canadalainen finassipääoma yhä laajemmalta ulkomaille. Juuri tässä ilmiössä kuvastuu viimeaikaisin tendenssi Canadan kapitalismin kehityksessä, sen omaksuessa selvemmin imperialistisia pyrkimyksiä.

Kelloggin sopimuksen todelliset tarkoitukset

Yhdysvaltain senaatissa myönnetään, ettei se estä sotien syttymistä

WASHINGTON, tammik. 7. — Viime päivien kuluessa on senaatissa ollut esillä Kelloggin sodankieltosopimukset ratifioimista varten. Jo aikaisemmin saivat eräät senaattorit senaatin ulko-asiain komitean puheenjohtajan Borah'n huomauttamaan, että hänen mielestä, ei kansainliiton tai euroopalaisten valtain aseellinen sekaantuminen Etelä-Amerikan maiden asioihin silloin, kun se tapahtuu rauhan turvaamiseksi, eikä imperialistisissa valloitustarkoituksissa, ole Monroe-opin vastaista. Yhdysvaltain imperialistinen sekaantuminen on tietenkin "luvallista".

Tämä keskustelu aiheutui Bolivian ja Paraguayn selkkauksesta ja kansainliiton esiintymisestä asiassa, jota haluttaisiin tulkita Amerikan "intressien" vastaiseksi.

Huonontaakseen jo kyllin kehnoa sodankieltosopimusta", ovat eräät senaattorit vaatineet siihen liitettäväksi Yhdysvaltain erikoisehtoina, sellaisen julkilausuman, jonka mukaan Yhdysvallat eivät anna sopimuksen rajoittaa sen toimivapautta amerikalaisen imperialistisen Monroe-opin ylläpitämisessä Amerikan mantereilla, sekä että Yhdysvallat eivät ole velvolliset antautumaan mihinkään pakkotoimenpiteisiin Kelloggin sopimuksen voimassapitämiseksi. Toisin sanoen, että Yhdysvallat haluavat vapauden ryhtyä sotiin oman harkintansa mukaan riippumatta mistään kansainvälisistä sopimuksista. Borah huomautti, ettei nykyinen sopimus sido Yhdysvaltain käsiä.

Että Kelloggin sopimukset itseasiassa ovat osana suurvaltojen sodanvalmisteluissa kuvastui senaattori Swansonin lausunnosta. Hän avoimesti sanoi, että Kelloggin sopimus ei estä sotien syttymistä; ompahan vain jonkinlainen rauhanajatuksen ilmaisu, tietenkin herkkäuskoisten ihmisten rauhoittamiseksi ja käynnissä olevien sodanvalmistelujen verhoamiseksi.

SAULT STE. MARIESSA 18 TUUMAA LUNTA

Sault Ste. Marie, Ont., tammikuun 7. — Täällä on viime lauantaista saakka raivonnut myrsky jolla ajalla on satanut noin 18 tuumaa lunta.

Lainakomissioneri nimitetty

Tulee ylivalvomaan farmareiden pitkäaikaisia kiinnityslainoja

OTTAWA, tammikuun 7. — Entinen British Columbian pääministeri ja rahaministeri J. D. MacLean on nimitetty liittohallituksen komissioneriksi huolehtimaan farmareille myönnettäviä pitkäaikaisia kiinnityslainoja koskevan lain täytäntöönpanemisesta.

Tämän uuden lain mukaan niin liittohallitus kuin maakuntahallituksetkin tulevat myöntämään varoja tähän rahastoon, kiinnityslainojen myöntämiseksi ahdinkotilaan joutuneille maanviljelijöille.

17,000 tyttöä ja naista myyty orjuuteen

SEURAUS KIINASSA VALLITSEVAN NÄLÄNHÄDAN KAUHUISTA

PEKING, tammik. 6 — Muuan lähetyssaarnaaja ilmottaa Tatangfusta, Shansin maakunnasta kansainväliselle nälänhädän avustuskomitealle, että yli 17,000 naista ja tyttöä uudessa Suijan maakunnassa on myyty nälänhädän kurjuuden johdosta.

"Monet kylät on seulottu tarkkaan naisista ja tytöistä, jotka on myyty orjuuteen", ilmottaa lähetyssaarnaaja. "Yli 17,000 on kulkenut Jenmenin solan kautta Shansin sisäosiin, ja niiden kauppahinta on ollut yhteensä n. 100,000 kullassa."

Myöskin kerrotaan, että rosvot ovat olleet toiminnassa, vaikeuttaen hätätilannetta anastamalla 1,000 kameelikuormaa riisiä, jotka oli aijottu nälänhätäisten avustamiseksi.

Uutta ilmaliikenneyritystä suunnitellaan

Tulisi yhdistämään tämän mantereen tärkeimmät keskukset

TORONTO, tammikuun 7. — Ensi keväänä suunnitellaan alotettavaksi matkustajaliikenne ilmateitse tämän mantereen suurimpien keskuksien välillä. Ainakin alkuun tulisi seuraavat kaupungit olemaan tämän ilmareitin varrella: Montreal, Ottawa, Toronto, Detroit, Chicago, Pittsburg, Washington, Philadelphia, New York ja Boston. Tällä reitillä tulee liikennettä välittämään kolmimoottoriset Fokker-yksitasot, nykyisin rakennettavana Vickers-yhtiöllä Montrealissa, joiden pitäisi tehdä tämä 2,500 mailin matka noin vuorokaudessa. Kukin lentokone tulee kuljettamaan kaksitoista matkustajaa ja kaksi lentäjää sekä postia.

Canadian Airways- ja Ontario Airways-yhtiöt ovat kiintyneet tähän uuteen suunnitelmaan ja näiden yhtiöiden yhtyminen uuden yrityksen kanssa on mahdollinen.

Radiokomissioni tutkimusmatkalle Europaan

Tutkivat lennätinasioita yleensä

MONTREAL, tammikuun 7. — Liittohallituksen hiljattain nimittämä radiokomissioni tulee lähtemään tutkimusmatkalle Europaan lähitulevaisuudessa. He tulevat lähemmin tutustumaan europalaisiin menetelmiin langaton lennätinasemiin y.m. nähden, voidakseen toteuttaa niitä Canadassa.

Puolalaisia siirtolaisaikeita

Puolalainen siirtokunta perustetaan Peruun

VARSOVA, tammik. 7. — Yhdysvaltain ja Canadan puolalaisille asettamain siirtolaisuusrajoitusten vuoksi, ja koska ei ole edullista kiihoittaa siirtolaisuutta Ranskaan, on Puolan kansallistaloudellinen pankki, joka on valtion holhouksen alainen pankkilaitos, varannut $150,000 puolalaisen siirtokunnan perustamiseksi Etelä-Amerikaan, Perun valtioon.

Perun hallitus on myöntänyt puolalaisille 5,000 eekkeriä käsittävän maakonsessionin, ja ensi aluksi on tarkoitus houkutella 1,000 puolalaista perhettä tälle alueelle, lupaamalla heille vapaata matkaa ja avustusta maatalousvälineiden hankinnassa sekä kotien rakentamisessa.

Työläiset vaativat luokkavankien vapauttamista

HAMILTONILAISET TYÖLÄISET PROTESTEERAAVAT MOONEYN JA BILLINGSIN PUOLESTA

HAMILTON, Ont., tammikuun 7. — Canadan työväen puolustusliiton eilen illalla toimeenpanemassa joukkokokouksessa hyväksyttiin yksimielinen päätöslauselma, vaatien Tom Mooneyn ja Nolan Billingsin heti vapauttamista. He ovat vuosikausia kärsineet vankilassa kapitalistiluokan vainotoimenpiteistä järjestynyttä työväkeä vastaan. Hyväksytty päätöslauselma tullaan lähettämään Californian valtion kuvernöörille.

Tilaisuudessa muiden puhujien ohella esiintyi puolustusliiton väliaikainen sihteeri A. E. Smith, Torontosta. Puheenjohtajan pöydän verhona oli punainen vaate, johon oli kirjailtuna sanat "Todetkaa Saccon ja Vanzettin syyttömyys vaatimalla Tom Mooneyn vapauttamista!"

Puhujat osottivat Mooneyn ja Billingsin olevan Amerikan kapitalistisen hallituksen uhreja, sen tehdessä hyökkäyksiään työväen järjestäytymisyrityksiä vastaan. Fred Flatman puheessaan väitti, että canadalainen porvaristo ryhtyy kulkemaan samoja jälkiä, viitaten kuinka Torontossa Jack MacDonald, Canadan kommunistipuolueen sihteeri, oli ollut poliisivirkailijain kuulusteltavana.

Canadan kauppabalanssi suotuisa

Tuonti Yhdysvalloista yhä suurenee

OTTAWA, tammik. 7. — Viime marraskuun 30 p. päättyneenä vuotena osottautui Canadan kauppabalanssi olevan suotuisan, tuonnin ollessa 1,210,959,686 dollaria ja viennin 1,349,181,137 dollarin arvoisen. Kokonaisvienti on lisääntynyt yli 122,000,000 dollarilla, kuitenkin tuonti Yhdysvalloista on noussut 100 miljoonalla, ollen viime vuonna 815,225,755 dollaria. Vientikauppa Yhdysvaltoihin on noussut ainoastaan hieman yli 13,000,000 dollarin, ollen kaikkiaan 488,229,606.

Vienti Brittein saarille nousi lähes 40 miljoonalla, samalla aikaa kuin tuonti nousi ainoastaan 10 miljoonalla. Canadan kauppasuhteet Yhdysvaltoihin osottavat yhteen huomattavaan virtaukseen, Canadan tullessa entistä läheisemmin yhteyteen amerikalaisen pääoman kanssa, yhtärinnan kuin tuonti Englannista pienenee ja vienti Canadasta Englantiin suurenee.

Neekerikysymys Etelä-Afrikassa

Tuottaa paljon huolta porvarillisille vallassaolijoille

KAPKAUPUNKI, Etelä-Afrika, tammik. 7. —Pääministeri J. B. Hertzogin äskettäin pitämät puheet ovat saattaneet yleisön huomioon sen kuilun, joka on muodostunut kansallisen puolueen ja Etelä-Afrikan puolueen välille.

Erimielisyydet johtuvat yhä polttavammaksi käyneestä neekerikysymyksestä. Kuten tiedetään, on neekeriasutus Etelä-Afrikassa niin suuri, että jokaista valkoihoista kohti on neljä neekeriä. Neekereillä ei ole olemassa mitään poliittisia oikeuksia. Ainoastaan Kapmaakunnassa on niillä jonkinlainen äänioikeus ja Natalissa saa rajoitettu luku neekereitä ottaa osaa vaaleihin kenraalikuvernöörin harkinnan mukaan. Transvaalissa ja Orangessa ei heillä ole mitään suoranaista edustusta.

Kaikkia oikeuksia vailla olevina ovat he kuitenkin pakoitetut tekemään raskaimmat työt huonoimmilla palkoilla Etelä-Afrikassa nousevassa kaivosteollisuudessa y.m. kapitalistisissa liikeyrityksissä sekä maataloudessa. Tämän vuoksi ei neekerikysymys suinkaan olisi erikoisen polttava, ellei viime vuosina olisi tapahtunut neekeriväestön herääminen luokkatietoisuuteen ja siitä johtuva levoton liikehtiminen. Neekerityöläisillä on m.m. voimakas ammatillinen järjestö ja useat lakot y.m. ovat osoittaneet että he aikovat ryhtyä taistelemaan oikeuksien puolesta.

Tämä on hermostuttanut vallanpitäjiä ja mielipiteet nyt yleisten vaalien lähestyessä törmäävät porvaripuolueissa vastakkain niiden keinojen suhteen, joiden avulla voitaisiin pitää neekerit poliittisesti ja taloudellisesti vanhassa poljetussa asemassaan.

Canadian Pacific kokoaa entistä isompia voittoja

KYMMENIEN MILJOONIEN RYÖSTÖSAALIS TAAS JAETTAVANA

MONTREAL, P. Q. — Viime vuoden ensimäisen yhdentoista kuukauden ajalla saavutti Canadian Pacific-rautatie uuden ennätyksen niin bruttokuin nettotuloissakin. Kaikki merkit viittaavat siihen, että vuoden 1928 kokonaistulot nousevat suunnilleen 227,500,000 dollariin ja puhdas tulo yli 50,000,000 dollarin. Aikaisempi ennätys bruttotuloihin nähden saavutettiin 1920 216,641,349 dollarilla.

Tästä 50,000,000 dollarin puhtaasta tulosta vähennettynä erinäiset vähennykset jää noin 42,000,000 dollaria jaettavaksi osakkeenomistajille voitto-osinkoina. — Todellakin melkoinen saalis, joka on kiskottu työläisten selkänahoista.

Jugoslavian tilanne kääntynyt entistä kireämmäksi

KUNINGAS LUULEE SIITÄ SELVIYTYVÄNSÄ ITSEVALTAISEN DIKTATUURIN PERUSTAMISELLA

BELGRAD, Jugoslavia, tammik. 7. — Viime viikkoina muodostui sisäinen tilanne Jugoslaviassa ankaraksi kriisiksi. Tämä serbialaisten, kroatien ja sloveenien valtakunta, joka perustettiin keinotekoisesti maailmansodan tuloksena, on ollut aina suurten sisäisten ristiriitojen repimä.

Eri kansallisuuksien väliset ristiriidat saivat voimakasta virikettä viime kesänä tapahtuneesta kroatialaisten johtajien poliittisesta murhasta. Sen jälkeen muodostettu Korosetsin hallitus, jonka piti sovitella rauhallisesti eri kansallisuuksien hankaukset, asettikin väkivaltaisen sotilaskuvernöörin Kroatiaan, joka koetti tukahduttaa kaikki kroatialaisten itsehallintopyrkimykset.

Kroatialaiset kuitenkin muodostivat pääkaupunkiinsa Zagrebiin oman parlamenttinsa ja julistivat itsensä riippumattomaksi Belgradin keskusparlamentin päätöksistä.

Korosetsin hallitus pakoitettiin eroamaan joku päivä sitten, ja sen jälkeen ovat kansallisuuksien väliset yhteentörmäykset kärjistyneet melkein kansalaissodan pisteeseen.

Kuningas turvautunut vanhaan huonoon keinoon luhistuvan monartian ylläpitämiseksi

Kuningas Alexander oli Jugoslavian kärjistyneissä oloissa koettanut tähän saakka esiintyä muka jonkinlaisena välittävänä puolueiden yläpuolella olevana voimana. Mutta tilanne on nyttemmin pakoittanut hänet muuttamaan taktiikkaa, sillä koko monarkian olemassaolo on kysymyksessä.

Sensijaan, että etsittäisiin luonnollista ratkaisua sisäisille pulmille, on hän nyttemmin yht'äkkiä heittänyt koko parlamentaarisen järjestelmän yli laidan, ja ryhtynyt pelaamaan itsevaltiasta, ottaen omiin käsiinsä kaiken lainsäädäntövallan ja hallituskoneiston. Erikoisella kuninkaallisella dekreetillä on hajoitettu parlamentti, ja maata tulee hallitsemaan kuninkaan asettama ministeriö, jonka pää- ja sotaministeriksi on nimitetty kenraali Zivkovitch. Yksinpä kaikki kunnallinenkin itsehallinto lakkautetaan. Kuningas tulee nimittämään kaikkien alueiden kuvernöörit, jotka vuorostaan nimittävät kunnallisasioita johtavat komissioneerit. Vain eri kansalliset keskukset, Belgrad, Zagreb ja Ljubliana ovat asetetut erikoisasemaan poliittisen tärkeytensä vuoksi, ja näiden paikallinen hallinto järjestetään kuninkaan nimittämien neuvostojen kautta.

Kuninkaallisen diktatuurin julistaminen on tietenkin viimeinen hätäkeino hajoavan monarkian koossapitämiseksi ja monet esimerkit ovat osottaneet, että tällainen keinotekoinen vallankaappaus, joka ei pohjaudu oleviin oloihin, ei pysty korjaamaan asemaa. Sitä seuraava romahdus saattaa tulla koska tahansa, kun kansanjoukkojen kiihtymys, joka on tähän asti kohdistunut keskinäisen kansallisuusvihan purkauksiin, suuntautuu väkivaltaista hallitushuonetta vastaan.

Canadian Pacific haalii uusia riistettäviä

EUROPASTA TULLEITA SIIRTOLAISIA ASETETAAN FARMEILLE JOILTA JO AIKAISEMMIN ON KOKENEET FARMARIT PAKOTETUT POISTUMAAN

WINNIPEG, tammik. 7. — Canadan asutusyhdistyksen, joka on Canadian Pacific-rautatien alayhtiö, johtokunnan vuotuinen kokous pidettiin täällä, jossa suunniteltiin yhä tehokkaampia keinoja suurempien voitto-osinkojen kiristämiseksi siirtolaisväestöstä. Tämä yhtymä lupaa "mahdollisuuksien Canadaan" tulleille siirtolaisille tilaisuuksia ryhtyä viljelemään maata, ja lupaa hankkia heille "osittaisesti tai täydelleen viljeltyjä yksityisten omistamia farmeja." Kuitenkaan ei mainita, mihin ovat joutuneet ne farmarit, jotka ovat varhaisemmin viljelleet näitä farmeja, mutta ovat ilmeisestikin joutuneet kiinnityslainataakkojen painostuksesta jättämään työnsä tulokset Canadian Pacificin kaltaisille suurriistäjille.

Ovatko sitten muualta tuodut siirtolaiset sen paremmin tilaisuudessa elättämään itsensä näissä uusissa olosuhteissa kuin kokeneet farmarit, jotka ovat heitä edeltäneet? Yhtiö edelleenkin yleensä "katsoo, että jokainen tapaus päättyy suotuisasti" — Canadian Pacificille, luonnollisestikin. Uusia riistettäviä tarvitaan, ja heidän hankkimisekseen kiinnitetään europalaisiin siirtolaisiin huomio.

Raporttien mukaan viime 4 vuoden aikana 3,011 perhettä on asetettu farmeille, jotka yhteensä käsittävät 711,937 eekkeriä ja joiden ostohinta yhteensä nousi 29,600,463 dollariin.

Työttömyys unioiden jäsenten keskuudessa

Virallinen tilasto osoittaa 4.2 pros. olevan työttöminä — Työttömyys kokonaisuudessaan paljon suurempi

OTTAWA, tammik. 7. — Dominion työviraston kokoamien tietojen mukaan, on tänä talvena ollut vähemmän työttömyyttä ammattiunioiden jäsenten keskuudessa, kuin viime talvena. Numerot käsittävät yhteensä 1,672 paikallista uniota, joissa on jäseniä 186,528. Tästä jäsenistöstä oli 4.2 prosentia joutilaana marraskuun viimeisenä päivänä verrattuna 5.2 prosenttiin vastaavalta päivältä edellisenä vuonna.

Tämän talven työttömyys järjestyneiden työläisten keskuudessa kohoaa siis noin 7,850:een. Yhteenvedossa sanotaan, että työttömyyteen osittain vaikutti vuodenajasta johtuva rakennustöiden väheneminen erikoisesti Manitobassa, British Columbiassa, Albertassa ja Ontariossa. Quebecin maakunnassa on taasen työttömyys lisääntynyt marraskuun aikana edelliseen kuukauteen verraten metallialalla vallitsevan työnpuutteen takia. Tämä on huomattavissa rautatievaunuverstaiden työläisten keskuudessa.

Numerot eivät kuvasta todellista työttömyystilannetta

Edelläoleviin tilastoihin nähden on huomattava, etteivät ne kuvasta todellista työttömyytä, sillä työttömyys järjestyneen työväen keskuudessa on aina ollut suhteellisesti pienempi, kuin järjestymättömien keskuudessa. Työttömyys järjestymättömän ammattitaidottoman siirtolaisväesön keskuudessa on erittäin ankara. Erikoisesti valitetaan, että metsätyöt ovat yleensä olleet huonommat, kuin edellisenä vuonna. Niitä on ollut vähemmän ja palkat ovat myöskin pudonneet tavattoman kurjalle tasolle. Puutavara- ja paperiteollisuudessa on niinikään ollut huonompi työaika. Ainoa ala jossa työsuhteet ovat olleet tasaisemmat, on metallikaivokset, ja niissäkin on ilmiöitä, jotka viittaavat entistä suurempaan töiden keskittymiseen yksiin kaivoksiin ja vastaavan työvoiman vähentämiseen.

URHEILUKEINOTTELIJA TEX RICKARD KUOLLUT

Miami Beach, Fla., tammik. 7. — Tunnettu ammattiurheilun keinottelija Tex Rickard kuoli täällä eilen umpisuolentulehdukseen. Hän on porvarillisissa urheilupiireissä tunnettu pohatta, joka järjesteli useita viime aikoina suoritettuja miljoonaotteluita nyrkkeilyn alalla.

Lentokoneteollisuutta tullaan laajentamaan

Ilmavarustautuminen päämääränä Canadassakin

TORONTO, tammik. 7. — Ilmailupiireissä puhutaan, että Canadian Vickersyhtiö, joka on lentokoneita valmistava yhtymä, tulisi entistä laajemmassa mittakaavassa valmistamaan lentokoneita, niin siviililentokuin hallituksenkin tarpeita varten. Nykyisten suunnitelmien pitäisi tulla uudistettavaksi ja laajennettavaksi.

Eversti R. H. Mulock on nimitetty tämän yhtiön varapresidentiksi, jonka johdannan alaisena lentokoneiden rakentaminen tuleen olemaan. Hän tulee asetettavaksi MontreaIiin.

Englantilaiset salavehkeilijät Afganistanissa

EVERSTI LAWRENCE, "MAAILMAN ARKKIVAKOOJA", MÄÄRÄTTY VANGITTAVAKSI

ALLAHABAD, Intia, tammik. 6. — Tunnettu brittiläinen seikkailija ja armeijan upseeri, eversti Thomas E. Lawrence, on afganistanilaisten viranomaisten toimesta määrätty vangittavaksi syytettynä kapinallisten rajanylikulun avustamisesta. Mainittu mies on kansainvälinen seikkailija, joka sodan aikana esiintyi taistelussa saksalaisten ja turkkilaisten ajamiseksi pois Arabian niemimaalta. Afganistanin viranomaiset nimittivät häntä "maailman arkkivakoojaksi" ja hänen valokuviaan on jaettu Afganistanin armeijan komentajille, helpottaakseen hänen kiinniottamistaan.

Samaan aikaan kun kerrotaan Lawrencen vehkeilyistä, mainitaan, että Afganistanin kruunun tavoittelija, Mohammed Omar Khan, joka oli englantilaisten toimesta pidätetty Allihabadissa, on päässyt "karkaamaan" ja arvellaan hänen voivan sotkea tilannetta Afganistanissa.

13-vuotias tyttö pelasti kuusi lasta

Kantoi heidät palavasta rakennuksesta

THE PAS, Manitoba, tammik. 5. — Mary Kirkness, 13-vuotias tyttönen, pelasti kuusi lasta ja itse sai pahoja palohaavoja turhaan yrittäessään pelastaa seitsemättä, 3-vuotiasta sisartaan, palavasta rakennuksesta Split Lakella.

Rakennuksessa asui kolme perhettä ja tyttö jätettiin huolehtimaan seitsemästä lapsesta, vanhempien mennessä pois. Kirkness on Hudson's Bay-yhtiön turkistenpyytäjä.

Tsaarin suvun jätteet

Imperialistisen sodan alkuinen Venäjän armeijan ylipäällikkö Nikolai Nikolajevitsh kuollut

ANTIBES, Ranska, tammik. 7. — Suuriruhtinas Nikolai Nikolajevitsh kuoli täällä keuhkokuumeeseen eilen vähän puolen yön jälkeen. Hänen kuolemansa poistaa näyttämöltä valkoryssäin viimeisen keisaritoiveen. Vainaja itse kyllä viime aikoina oli jo kadottanut kaiken uskonsa vanhan järjestelmän palauttamiseen.

Ent. suuriruhtinas Nikolai Nikolajevitsh oli maailmansodan alkupuolella Venäjän armeijan ylipäällikkö, eli aina siihen saakka, kun päällikkyys siirrettiin nimellisesti keisarille, innostaakseen elinvertaansa vuotavan kansan yhä suurempiin uhrauksiin. Vallankumouksen jälkeen pakeni Nikolai Nikolajevitsh Venäjältä, ja on elellyt Ranskassa, ollen vastavallankumouksellisten ainesten keskeisimpiä henkilöitä. Kuollessaan hän oli 72-vuotias.

Työläinen putosi kiehuvaan veteen

Toipumisesta ei ole toiveita

GRIMSBY, Ont., tammikuun 7. — Edward Godden-niminen 22-vuotias työläinen on kuolemaisillaan sairaalassa, pudottuaan kiehuvaa vettä sisältävään säiliöön Marritt Brothers-koritehtaalla täällä. Hän oli ollut ottamassa säiliössä ollutta puunkappaletta pois, mutta horjahtikin sisään. Hänen työtoveriltansakin paloi nahka käsistä kun tämä veti tapaturman uhrin ylös vedestä.

Sairaalan virkailijat eivät odota hänen toipuvan.

Kamala kurjuus Englannin kaivoskentillä

KAUHEAT OLOSUHTEET VALLITSEVAT KAIVOSKYLISSÄ

BISHOP AUKLAND, Durham, tammik. 6. — Pitkäaikainen työttömyys on synnyttänyt tavatonta puutetta Englannin kaivosalueilla. Esim. Durhamin kaivoskylissä värisevät lapset ulkona talvipakkasessa viluisina ryysyissään. Kadut ovat likaisia ja epäkunnossa, talot ahdetut lähekkäin, niiden rikkonaiset akkunat paikatut rievuilla. Miehiä kuljeksii ympäri toivottomina.

Wilton Park-niminen kylä Durhamissa, jossa on parituhatta asukasta, on tyypillinen kurjuudestaan. Siinä on 600 maailmansotaveteraania, joista tusinan verran saattaa olla työssä. Sadat perheet ovat eläneet kokonaan kirkon avustuksen ja hyväntekeväisyyden varassa, sillä miehet ovat olleet siksi kauan työttöminä, etteivät enään pääse osallisiksi unioiden tai hallituksen työttömyysvakuutuksen avustuksesta. Esim. West Auklandissa ja lähiseudun muissa kaivoskylissä on 90 prosenttia työläisistä työttöminä.

Erikoisen kurja on nuorukaisten asema. Saamatta avustusta mistään eivät monet 19-vuotiaat nuorukaiset ole olleet tilaisuudessa olemaan päivääkään työssä siitä saakka, kun jättivät koulunsa. He vajoavat vähitellen yhä alemmaksi ja alemmaksi.

Monet perheet ovat kokonaan vailla vuodevaatteita, jopa alusvaatteitakin, ja päällysvaatteet ovat riekaleina. Muuan avustustoiminnassa työskentelevä henkilö on huomauttanut, että työttömien ruumiilliset voimat ovat vähitellen niin kuihtuneet, etteivät pystyisi enään työhön, vaikka sattuisivat sitä saamaankin.

Ilmateitse kuljetettu vastamyrkky ehkäisyt kulkutaudin

Kurkkumädän leviämisen ehkäisemisessä onnistuttu

EDMONTON, Alta., tammik. 7. — Leviävä kurkkumätä, joka uhkasi kahden pohjoisen paikan, Fort Vermilionin ja Little Red Riverin, kahtasataa asukasta, on saatu ehkäistyksi vastamyrkyn avulla, jonka kapteeni "Wop" May ja Victor Horner toivat lentokoneella.

Vastamyrkyn jakamisesta on huolehtinut Albertan maakunnan terveysvirkailija, tohtori H. A. Hammond.

Verkkomaista kultaa Pohjois-Ontariossa

Harvinainen löytö on melkein puhdasta

TORONTO, Ontario, tammik. 5. — Ontarion kaivosdepartementilla on tarkastettavana ensimäinen näyte kristallisoitunutta verkkomaista kultaa, mikä on löydetty pohjois-Ontariossa, Carscallen maalaiskunnasta läntee Porcupinesta. Löytäjät lähettivät sen kaivosministeriöön toivossa, että se ostettaisiin hallituksen näytetarkotuksiin. Näyte, joka ei ole kuin kaksi tai kolme tuumaa leveydeltään ja pituudeltaan, muodostuu melkein puhtaasta kullasta ja on kutoutunut kuin hämähäkin verkko.

Ontarion maakunnan geologi, tohtori A. G. Burroughs, lausuu että tällaiset löydöt ovat hyvin harvinaisia.

Uusi ennätys sotilaslennossa

Yhdysvallat kulkee edellä muita riistovaltioita

LOS ANGELES, Cal., tammik. 7. — "Question Mark"-niminen Yhdysvaltain armeijan lentokone, jolla on kokeiltu täällä kestävyyslennossa, on pysytellyt ilmassa jo seitsemättä vuorokautta, rikkoen kaikki maailman kestävyyslentoennätykset. Tämä on käynyt mahdolliseksi lentokoneen polttoainevaraston uusimisen avulla lentokoneen ilmassaollessa, mikä on tapahtunut siten, että toisesta samaan suuntaan kulkevasta lentokoneesta on laskettu kuminen putki alempana kulkevaan lentokoneeseen, ja sillä tavalla siirretty gasoliinia koneesta toiseen. Kone lopuksi laskeutui maahan, oltuaan ilmassa 150 tuntia 40 minuuttia.

Suurvallat ovat viime aikoina kiinnittäneet erikoista huomiota lentokoneen sota-aseeksi kehittämiseen. Tässä suhteessa on tehty keksintöjä toisensa jälkeen. Myöskin siviililentoliikennettä kehitetään etupäässä sotatarkoituksia silmälläpitäen.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Syntymäilmotukset 50c. kerta, $1.50 3 kertaa. — [illegible] — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — [illegible] — Tilapäisilmotuksista [illegible] — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiehiltä, joilla on takaukset.

Lähetetään kaikki ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä. — J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Canadan suomalaisen järjestön tp. komitean vetoomus Suomen satamatyöläisten puolesta

Canadan Suomalaisen Järjestön tp. komiteassa on käsitelty se Suomen Kuljetustyöläisten liiton vetoomus, mikä julkaistiin tässä lehdessä viime lauantaina, ja lausuu tp. komitea sen johdosta seuraavaa:

Järjestömme osastojen taholta on tässä suhteessa toimittu jo siinä määrin, että olemme voineet lähettää Suomeen tarkoitukseen käytettäväksi $572.05. Myöskin on eräiltä paikkakunnilta tehty lähetykset suoraan määräpaikkaansa. Kaikista näistä kiittää lakonavustamisesta huolehtivat elimet, lausuen: "Olemme niistä erittäin kiitollisia, sillä ne ovat osaltaan helpoittaneet satamatyöläisten raskasta taistelua... toivomme, että edelleen teette voitavanne satamatyöläisten raskaan taistelun eteenpäin viemiseksi. Pikainen apu olisi kaksinkertainen apu."

Edellämainittujen avustusrahojen kokoamiseen on kuitenkin ottanut osaa vain muutamat osastot. Kirkland Laken osasto yksistään on koonnut yli kaksisataa dollaria. Monissakin osasto on jättänyt asian aivan huomioon ottamatta, tai jos lienee jotakin tehtykin, niin ei kuitenkaan ole vielä tilitetty Järjestön keskusvirastoon. Toimeenpaneva komitea toivoo, että osastot erikoisesti kiinnittäisivät huomiota siihen seikkaan, että Suomen satamatyöläisten seitsemän kuukautta kestäneen taistelun on nyt otettava vastaan ankara talvi, ja siksi on kaksinkertainen avustuksen tarve. "Siellä missä on jo tarkoitukseen koottuja varoja, olisi heti huolehdittava niiden tilittämisestä. Siellä missä ei vielä ole toimittu mitään, voidaan nyt toimia keräyksen tai iltaman järjestämisen kautta. Pääasia on pikainen apu.

Toverillisesti,

Can. S. J. tp. komitean puolesta,

A. T. HILL, siht.

"The Sudbury Worker"

Vastaukseksi niihin pöyristyttäviin juttuihin, joita papin roikaleet ovat levittäneet eräissä englanninkielisissä lehdissä Vapauteen kohdistetun hyökkäyksen yhteydessä suomalaisista punikeista yleensä ja erikoisesti kommunisteista, on Canadan kommunistien puolueen suomenkielinen agitatsioni- ja propagandakomitea julkaissut englanninkielisen *The Sudbury Worker*-nimisen lehden. Lehdessä esitetään punikkien ja kommunistien katsantokannat etupäässä juuri niihin seikkoihin nähden, joista papit ovat esittäneet vääristeltyjä tiedotuksia joko tahallisesti tai tietämättömyydessään, ja kehotetaan työläisten tarkoin lukemaan lehdessä olevat kirjoitukset sekä vetämään niistä omat johtopäätöksensä sekä kieltäytymään uskomasta papin roikaleitten kyhäämiä valheita.

The Sudbury Workerin julkaiseminen on ehdottomasti oikeaan suuntaan otettu askel. Työläiset näet tahtovat tietää, mitä kommunisteilla itsellään on sanottavaa niistä kysymyksistä, joista papit ovat kommunistien laskuun maalanneet piruja seinälle. Näitä haluamiaan tietoja saavat työläiset — kuin myös utelias englanninkielinen porvarilehdistö — *The Sudbury Workerista.*

Kirjoituksessaan "Anglosaksilainen antaa vastaiskun" vastaa William Moriarty pappien ja kapitalististen lehtien tekemiin päättömiin väitteihin asiatodeilla sekä osottaa miten kommunistinen liike on syntynyt Canadassa. Kirjoituksessa "Ketkä ovat todellisia profeettoja?" käsitellään sitä, mikä merkitys *Vapautta* vastaan kohdistetulla vainolla on koko Canadan työväenluokalle; osotetaan minkäkaltaisia ovat enkelimäiset valkoiset suomalaiset, y.m. Nuorten järjestön liikkeestä, mitä Ontarion hallituksen toimesta on viime aikoina ryhdytty erikoisesti tutkimaan, on lehdessä myös asiallinen kirjoitus. Samaten metallinkaivajain järjestämisprobleemeista, y.m. Sanalla sanottuna, *The Sudbury Worker* on oivallinen valistusväline, mikä olisi saatava jokaisen työläisen luettavaksi, ken on porvarilehtien tiedotusten perusteella kiintynyt *Vapautta* vastaan kohdistettuun vainoon. Kommunistisen puolueen suomenkielinen agitatsioni- ja propagandakomitea onkin lähettänyt julkaisemaansa lehteä muutamia kymmeniä kappaleita tovereille, jaettavaksi Canadan suurimmissa keskuksissa englanninkielisille työläisille. Toivottavasti lehtemme lukijat tulevat huolehtimaan siitä, että jokainen kappale tulee jaetuksi.

Mussolini ja Yhdysvallat

Liberaalinen *The Nation*-lehti kirjottaa:

Onko Mussolini sekä Yhdysvaltain että Italian diktaattori? Todennäköisesti muutamissa suhteissa. Vuonna 1923 vangittiin New Yorkissa erään *Il Martello*-nimisen italialaisen sanomalehden toimittaja Carlo Tresca Yhdysvaltain oikeusviraston agenttien toimesta sen takia, että oli lehdessään julkaissut toimituskirjotuksen, missä oli otsikkona "Alas kuninkuus". Kun sitten juttu joutui oikeuden käsiteltäväksi, niin syyttäjä — joka ehkä oli tietoinen siitä, että kysymyksessä olevassa kirjotuksessa ei ollut mitään mille olisi syytöksen perustanut — muuttikin kanteen siksi, että lehdessä oli julkaistu ilmotus ehkäisyopin käsittelevästä kirjasta. Ja huolimatta siitä seikasta, ettei lehti, missä mainittu ilmotus oli julkaistu, milloinkaan joutunut lukijain käsiin, koska koko se numero pidätettiin New Yorkin postitoimistossa, mätkästiin herra Trescalle vankilatuomio, minkä hän palveli Atlantan vankilassa. Myöhemmin kävi selville se seikka, että syytös oli nostettu Italian lähettilään alotteesta sen takia, kun *Il Martello* oli tehnyt hyökkäyksiä fascismia vastaan. Äskettäin pidätettiin *Il Martello* jälleen New Yorkin postitoimistossa, nyt nähtävästi erään joulua koskevan toimituskirjotuksen takia. Itse asiassa, kuten herra Tresca on saanut asiasta tietää, Italian lähetystö jälleen vainoaa häntä Yhdysvaltain viranomaisten avulla sen takia, että hän on kirjottanut toimituskirjotuksen Italo Balboa vastaan, joka on Italian edustaja Washingtonin ilmailukonferenssiin (ja joka on johtanut sekä henkilökohtaisesti ottanut osaa noin kymmenentuhannen Italian työläisen murhaamiseen). Eikö nyt olisi jo aika muuttaa meidän vankilaviranomaisten sätkyukkojemme nousta ylös ja antaa Benito istua? Omasta puolestamme soisimme, että [illegible] tästä lehdestä sanotusta asiasta [illegible] julkisesti eikä salaisesti.

TIEDEMIESTEN KOKOUS

on paraillaan koolla New Yorkissa. Osanottajia ilmoitetaan olevan noin 5,000, edustaen kaikkia eri tieteen aloja. Järjestyksessä on tämä jo 85:s tällainen kokous johon tiedemiehet ovat kokoontuneet ympäri maan keskustelemaan tieteen viimeaikaisista saavutuksista ja kehittämään työskentelyä tieteen suurella työvainiolla. Kokouksessa on myöskin tunnetuita ulkomaalaisia edustajia, henkilöitä tieteen eri haarojen moninaisilta aloilta. Keskustelut näinollen liikkuvat miltei kaiken olevaisen alalla. Maapallon muodostuminen, kehitys, eläin- ja ihmiskunta ovat tutkimusaiheina. Samoin elämä ja kuolema sekä ihmiskunnan kehittämät moninaiset eri tieteenhaarat.

Jo yksistään maapallon ja ihmiskunnan iän arvioiminen ovat kaksi mielenkiintoista asiaa. Ennen on maapallon ikä arvioitu 500 milj. vuodeksi. Nykyiset tutkimukset osottavat sen kuitenkin olevan paljon vanhemman, noin kahta vertaa vanhemman, eli lähes biljoona vuotta vanha. Se todetaan monella eri tavalla. Elävän elämän maapallolla arvioidaan olevan yli miljoonan vuoden ikäisen joka myöskin tieteen valossa voidaan koko tavalla pätevästi todistella.

Maapallon ikää selostaessaan prof. Alfred C. Lane sanoi geologian aikaisemmin laskeneen maapallon iän 500 milj. vuodeksi, mutta todella ikä on puolta pitempi ja että tiedemiehet, jotka ovat laskeneet maapallon olemassaolon 900 milj. vuodeksi ovat lähempänä oikeaa.

Toht. Henry F. Osborn, muinaistutkija, sanoi maapallolla vallinneen lauhkean ilmaston ennen ensimäistä jääkautta joka oli noin 1,250,000 vuotta sitten. Silloin elivät ensimäiset tiedettävissä olevat ihmiset. Sen jälkeen on ollut kolme jääkautta ja neljäs alkoi noin 100,000 vuotta sitten, jotka kaikki ihminen on kestänyt. Viimeisen jääkauden sulaminen alkoi 12,000 vuotta sitten Skandinavian maissa, selitti tohtori Anteys ruotsalainen tiedemies.

Toht. Osbornen käsityksen mukaan ihmisen kehittymistä kannusti eniten olosuhteitten vaihtelevaisuus, elinehdoksi tullut pakko. Jouduttuaan vastuksiin, täytyi ihmisen ruveta kehittämään ja käyttämään järkeään.

Toht. Daly, Harvard-yliopistosta, hyväksyi edellisten lausunnot ja sanoi viimeisen jääkauden olevan nyt puolivälissä ja maapallon menevän kohti ennen jääkausia vallinnutta lauhaa aikaa, jolloin jään valta murtuu ja kasvullisuus rehottaa kaikkialla.

Mongoliassa tehdyt muinaisjäännösten löydöt eivät todista ehdottomasti, että ihmiselämä olisi siellä alkanut, lausui toht. Berkey, mutta on elämää ollut siellä miljoona vuotta sitten.

Prof. John J. Abelin ja toht. H. Jensenin John Hopkins-yliopistosta, selostukset työskentelystä ihmisiän jatkamiseksi ja elämää kontrolloivain ainesten selvillesaamiseksi on yksi kiinnostavimpia. Kemistit ovat nyt saaneet selville ihmisruumiin sokeripitoisia aineita kontrolloivan aineen. Sille on annettu nimeksi "hormone" ja on se suurin vaikutin insulinissa, jota käytetään sokeritaudin parantamiseen. Tiedemiehet, he selittivät, ovat työskennelleet väsymättömästi keksiäkseen insulinin kemiallisen valmistusmenetelmän. Tässä ollaankin jo pitkällä. Kun alkuaineiden erittely saadaan loppuunsuoritetuksi ollaan päämäärässä. Kolme pääainetta on jo onnistuttu erittämään ja lopuista päästään selville aikanaan. Ja silloin voidaan valmistaa insulinia pilahinnalla nykyiseen katsoen.

Kokouksen jakaantuessa kymmeniin eri ryhmäkokouksiin, joissa pohditaan tieteen eri aloja, viimeaikaiset saavutukset tieteen laajalle työvainiolla ovat perinpohjaisemman käsittelyn alaisena. Täten kootut yhteiset tiedot kasataan uusien tutkimusten ja saavutusten voittokulun edistämiseksi. — U. K.

JÄRJESTÖN ASIAT

Suom. Järj. 7:nnen piirin osastoille

Konventsioniaika lähestyy. Pikaiseen yhteistoimintaan heti. Aluepiirimme laajuus kuin myöskin osastojen etäinen asema toisistaan on ollut vakituisen yhteistoiminnan aikaansaamisen kuin myöskin yhteisten piirikokousten pitämättömyyden syynä, vaikka se olisi tarpeellista ja välttämätöntäkin yhteisymmärryksen ja konventsioniehdotuksenkin takia.

Ja juuri tällä hetkellä, jolloin taantumuksen voimat ovat kohdistaneet kyntensä puoluettamme, Suom. Järjestöä ja sen elimiä vastaan, olisi tärkeätä, että tulevaan S. J:n konventsioniin joka pidetään maaliskuussa, otettaisiin aktiivisesti osaa lähettämällä edustaja myöskin Albertasta. Sentähden on osastomme Colemanissa tehnyt aloitteen asettamalla ehdokkaan, samalla pyytäen Albertassa olevilta osastoilta tietoja ehdokkaan lähettämisestä, kuin myöskin josko toisilla osastoilla on oma ehdokkaansa. Pyytäen pikaista toimintaa ylläolevaan nähden.

Toveruudella
S. J. Colemanin osasto,
p:ta M. Lehto.
Blairmore, Alta.

Toronton uutisia

LENININ MUISTOJUHLA TULOSSA

Kaikille torontolaisille huomautetaan, että tänä vuonna järjestetään Lenin-muistojuhlat Standard-teatteriin, Spadina Ave., tiistaina tammikuun 22 pnä.

Tilaisuudesta tulee erittäin arvokas, joten jokaisen Toronton työläisen tulee pitää mainittu ilta mielessään ja saapua juhlaan. Ohjelmasta ilmoitetaan lähemmin vastaisuudessa.

"LALLI"

Lauantai-illalla, tammikuun 12 päivä, esittää osaston näyttämö Suomen kansan elämää ja tapoja kuvaavan historiallisen näytelmän "Lalli". Näytelmä on yksi aina arvonsa pitävistä näytelmistä, joten uskallamme toivoa täyttä katsomoa. Näytelmä ei ole pitkä, vaan kolmessa osassa, joten samana iltana jää vielä tanssillekin aikaa.

OSASTON JÄSENIEN HUOMIOON

Osaston talonmiehen paikka on parhaillaan julistettu avoimeksi, joten ne osaston jäsenet, jotka haluavat hakea sanottua tointa, jättäkää hakemuksenne viipymättä osaston johtokunnalle. Katsokaa ilmoitusta tästä lehdestä sanotusta asiasta, jossa on tarkemmin paikkaa koskevat tiedot.

PORVARISTON ALKAMA JA YLLÄPITÄMÄ KIIHOITUS ALKAA VAIKUTTAA

Lehteämme Vapautta vastaan nostettu oikeusjuttu ja sen yhteydessä käyty kiihkeä agitatsiooni "punavaarasta" alkaa jo puhjeta kukkaansa. Canadan Suomalaisen järjestön tp. komitean puheenjohtaja, toveri J. W. Ahlqvist, oli saanut ilmoituksen, että hänet tullaan eroittamaan työpaikastaan siksi, että hän kuuluu sellaiseen hallintoon jonka valvonnan alaisena ilmestyy lehti, joka on alkanut parjaten puhua kuninkaasta. Työstä eroitus piti astua voimaan tammikuun 5 päivä. Mutta ennen eroitusta Ahlqvistin työtoverit lähettivät ilmoituksen liikkeen omistajalle, jossa ilmaisivat mielipiteensä sekä union säädöksen, joka kieltää liikkeenomistajia eroittamasta työläistä työstä huonon työajan alkaessa (tarkoitetaan tällä huonolla työajalla niitä kuukausia vuodessa jolloin vaatetustyöalalla on hiljaisempaa, ollen niistä talvisajalla nyt juuri jo alkanut kuukausi ja ehkä seuraavakin), ja samalla pajan työläiset muistuttivat että jos omistaja ei halua ottaa tätä hyvässä tarkoituksessa tehtyä huomautusta huomioon, on heidän käännyttävä koko ammattialaa koskevan unio-osastonsa puoleen. Heti tiedotuksen jälkeen saivatkin toverit vastaanottaa mestarinsa tiedonannon, jossa hän ilmaisi pahottelunsa, että sellaista oli alettu tekemään sekä samalla ettei hän halua alkaa mitään rettelöitä järjestyneen työväestön kanssa, ja niin ilmoitti, että tov. Ahlqvistin työstä eroitus on peruutettu ja hän saa jatkaa entiseen tapaan työtään sanotussa liikkeessä.

Siis taasenkin toteutui se mitä niin monasti joudumme sanomaan: "että yksilöinä olemme heikot, mutta joukkona järjestyneenä meillä on voimaa ja valtaa". — Liittykäämme siis jokainen oman ammattikuntansa unio-osaston jäseneksi!

MUISTETTAVA KOKOUS

Canadan Suomalaisen järjestön Toronton osaston yuosikokous pidetään osaston huoneustolla tammikuun 13 päivä, alkaen kello seitsemän illalla. Saapukaamme jokainen osaston jäsen tähän kokoukseen, saadaksemme niihin moniin toimikuntiin, joita tässä kokouksessa valitaan, uudet virkeät toimitsijat. Silloin osastomme toiminta tulee epäilemättä virkeämmäksi ja monipuolisemmaksi. Saapukaa jokainen valvomaan kohdaltanne teille kuuluvaa osuuttanne osastotoiminnassamme. — J.

Eri paikkakunnilta

Wabos, Ont.

TYÖOLOISTA

Terve täältäkin hiljaisuudesta.— Täältä ei ole taas pitkään aikaan näkynyt Vapaudessa uutisia joten nyt sitten niitä tulee.

Työmaat ovat Algomalla hyvin rajoitetut ja palkat alhaiset. Koska nousevat työläiset vaatimaan parempaa palkkaa työstään? Oletko tehnyt mitään itsesi ja työtoverisi tietoisuuden edistämiseksi?

SAIRAUTTA

on paljon täälläkin. On kovasti kärsimyksiä työläisille kuin tautikin on heitä kohtaan aina ankarampi, sillä työläiset eivät voi suojella itseään siltä niin hyvin kuin herrat.

PUOLUEEN YKSIKÖN TOIMINTA

on talvella hiljaista, sillä miehet ovat metsässä ja naiset pienenä joukkona eivät voi paljon toimia. Vuosikokous meillä oli 25 p. joulukuuta. Hyväksyttiin tilit ja valittiin virkailijat tulevalle vuodelle.

SITÄ SIELTÄ TIPPUU MITÄ SIELLÄ ON

Industrialistin kirjeenvaihtaja Canadan Sault Ste. Mariesta "Mukana ollut"-nimimerkillä antaa "kuningas" arvonimen allekirjoittaneelle ja juttelee kaikkea roskaa, kuten henkilö joka on vailla kaikkea edesvastuuta. En halua siihen kajota. Toivon vaan onnea edelleenkin ammatissasi, sillä sinä kyllä olet kykenevä "kirjeenvaihtaja" roskalehdelle. — T. H.

KAPINA RANSKAN ARMEIJASSA 1917

Allaoleva kirjoitus, jonka muuan Gustav Goes on laatinut englantilaisten ja ranskalaisten lähteitten mukaan, on lainattu sellaisenaan saksalaisesta fascistilehdestä "Der Stahlhelm" (5 p:ltä kesäkuuta 1927), mikä muuten näkyy kirjotuksen "isänmaallisesta" sävystäkin. Siinä esitetään tavattoman mielenkiintoisia tosiseikkoja Ranskan armeijassa maailmansodan loppupuolella tapahtuneesta valtavasta, verisesti kukistetusta kapinaliikkeestä, josta vasta nyt alkaa levitä tietoa suuren yleisön keskuuteen Ranskan ulkopuolella. Kaksinkerroin mielenkiintoista on näiden tosiseikkojen muisteleminen nyt, jolloin yhä selvemmin tuntuu uuden maailmansodan uhka kaikkine kirouksineen.

Nivelle oli vuoden 1917 alussa koko Ranskan toivo. Tavattoman nopeasti nousi hänen tähtensä sotilastaivaalla ja saavutti huippukohtansa, kun Nivelle otti armeijan ylipäällikkyyden Joffren jälkeen. V. 1914 oli hän vielä tykistöeversti, mutta sittemmin oli hän kohonnut toisen armeijan päälliköksi ja tarmonsa avulla pelastanut Verdunin isänmaalleen. Hän näytti olevan luotu voimakkain iskuin saattamaan voitokkaaseen loppuun sodan, joka hirvittävällä tavalla kulutti Ranskan armeijan miehistöä. Hän halveksi englantilaisten ja kilpailijansa kenraali Petainin suosittelemaa näännyttämistaistelua. Hänen mielestään oli ainoa oikea taistelutapa kaikin voimin toimeenpantu rintamanmurto. Saksalaisten perääntyminen Siegfriedin asemille teki mahdottomaksi Somme-joella suunnitellun hyökkäyksen ja siirsi sen etelääpäin Aisne-joen ja Champagnen seutuville. Vastahakoisesti ilmoitti marsalkka Haig (Englannin armeijan ylipäällikkö. — (Suom. muist.), joka jo haaveili suuresta hyökkäyksestä Flanderissa, olevansa valmis hyökkäämään Arrasin luona. Samoin kohtasi Nivelle passiivista vastarintaa alaistensakin päälliköiden taholta, jotka epäilivät rintamamurron onnistumista. Nivelle tahtoi luopua ylipäällikkyydestä, mutta jäi kuitenkin paikalleen. Hänen päämääränsä oli saksalaisten armeijoiden saarto molemmista sivustoilta Scarpe- ja Aisne-jokien välillä ja ranskalais-englantilaisten taisteluryhmien yhdistyminen kaukana tämän saksalaisen rintama-osan selkäpuolella.

Haig suoritti huhtikuun 9 päivänä ensimäisen hyökkäyksen sen jälkeen kun hänen tykistönsä oli pehmittänyt saksalaisten asemia 4,000 tuliputkella. Kaksi brittiläistä armeijaa hyökkäsi kuudennen saksalaisen armeijan kimppuun, tuotti sille suuria tappioita, mursi sen rintaman useissa kohdin, mutta olivat kuitenkin pakotetut pysähtymään viime hetkellä kiireessä paikalle hankittujen apuvoimien vastarinnan edessä. Kesäkuuhun saakka kestivät taistelut, joissa englantilaiset kärsivät kaksi kertaa suurempaa mieshukkaa kuin saksalaiset. Mutta vielä onnettomammin päättyi Nivellen hyökkäys Aisne-joella ja Champagnessa, jossa 53 divisionaa, yhdistettyinä neljäksi hyökkäysarmeijaksi, hyökkäsi 12 rintamalla ja 14 reservissä olevaa saksalaista divisionaa vastaan. Seitsemän päivää yhtämittaa syyti tykistö ennenkuulumattomia määriä terästä saksalaisten juoksuhautoja kohti. Nivellen päiväkäsky huhtikuun 15 päivän iltana kutsui jalkaväkeä rynnäkköön seuraavin sanoin: "L'heure est venue! Confiance! Courage! Vive la France!" (Hetki on tullut! Itseluottamusta! Rohkeutta! Eläköön Ranska!). Koko Ranska värisi hermostuneesta odotuksesta. Sen toiveet näyttivät toteutuvan, sillä tänkkien saattama jalkaväki pääsi useissa tärkeissä kohdin saksalaisten juoksuhaudoille, mutta se oli vain näennäistä menestystä: saksalaisten uusi liikkuva puolustautumistapa konekivääripesineen ja vastahyökkäysdivisiooneineen kesti tämän koetuksen loistavasti. Hyökkäyskiila takertui laajan verkkoon ja joutui raivokkaitten vastaiskujen alaiseksi, jotka uhkasivat sen murskata. Se kävi yhä uusiin hyökkäyksiin "yhä uudelleen Nivellen rautaisen sitkeyden ajamana, mutta pienet paikallista laatua olevat menestykset eivät voineet tasottaa niitä lovia, joita saksalaisten miekka lakkaamatta siihen löi. Hyökkääjä vuosi verta vallottamissaan asemissa. Yksistään huhtikuun 16 ja 25 päivien välillä oli hän menettänyt 130,000 miestä. Historia antoi Nivellelle lisänimen 'buveur de sang, (veren juoja).

Pasuunatoitotuksin luvattu menestys oli jäänyt saavuttamatta. Nivellen tähti putosi häikäisevästä korkeudesta syvyyteen. Tapahtui kaikkein kauhein, mitä voi sattua johtajalle: oma työase ei enää totellut, kääntyi häntä itseään, hänen järjestelmäänsä vastaan. Jo toukokuun alussa olivat joukot käyneet hammasta purren toivottomiin taisteluihin, kuukauden lopulla leimahti niskoittelu ilmiliekkiin.

Pitemmän aikaa selkäpuolella olleet joukko-osastot toivat sytytysainetta etulinjoille. Armeija ei enää mutissut, se kapinoi. Venäjän vallankumouksen kipinä oli lentänyt ranskalaisten rynnäkköjoukkojen riveihin. Vain hyvin harvat englantilaiset ja ranskalaiset äänet ovat kertoneet noista pimeän peittoon verhotuista päivistä, mutta ne luovat niihin kirkasta valoa.

Eräs vallankumouksellinen järjestö, todennäköisesti syndikalistinen, oli viikkokausia tehnyt armeijassa maanalaista työtään. Lentolehtiset, joita lomalta palanneet sotilaat toivat mukanaan kotimaasta, kulkivat rintamalla kädestä käteen, pidettiin salaisia kokouksia, kuri horjui yhä enemmän muutamat joukko-osastot kieltäytyivät jo menemästä juoksuhautoihin, parhaissakin joukoissa oli tartunta saanut jalansijaa. Silloin tapahtui N. kukistuminen, mikä vahvisti pahimmatkin huhut. Hän piti viimeiseen saakka kiinni virastaan. Hänen valtuuksiaan supistettiin yhä enemmän ja enemmän, hän ei voinut enää käskeä pienintäkään hyökkäystä ilman esikuntapäällikkönsä Petainin hyväksymistä. Nivelle koetti siirtää vastuun alaistensa päälliköiden niskoille. Sukeutui kiivas sanavaihto, ja erään hänen alaisistaan päälliköistä kerrotaan syyttäneen häntä epärehellisyydestä ja pelkuruudesta avattuaan ensin tarkotuksella akkunat. 15 päivänä toukokuuta erotti hallitus Nivellen ylipäällikön virasta ja määräsi hänen tilalleen Petainin, jonka tilalle taas astui Foch.

Sillä välin oli tilanne armeijassa kehittynyt avoimeen kapinaan. Perustettiin sotilasneuvostoja. Curchchill kertoo kirjassaan "Maailmanpula", että kokonaiset rykmentit marssivat Pariisin vaatiakseen rauhanneuvotteluja tahi yksinkertaisesti lähtivät kotiinsa. Vähintäin kuudessatoista armeijakunnassa sattui kapinoimista, osittain hyvin vaarallisen luontoista. Kokonaiset rykmentit kieltäytyivät lähtemästä liikkeelle ja esittivät upseereille vaatimuksiaan. Punaiset liput liehuivat. Kaikui huutoja sellaisia kuin: "alas sota!" Kieltäydyttiin tottelemasta upseereita, mutta ei kieltäydytty heitä kunnioittamasta, kuten tehtiin meillä (Saksassa — Suom. huom.) marraskuussa 1918. "Oli päivä", kirjoitti vuonna 1922 silloinen sotaministeri Painleve jolloin Soissonsin ja Pariisin välillä oli vain kaksi divisionaa, joihin voitiin täydellisesti luottaa. Maa oli toukokuun lopulla 1917 tosiasiallisesti kuilun partaalla."

Saksan armeijan ylijohto ei valitettavasti voinut siihen aikaan käyttää hyväkseen tätä vastustajan heikkoa tilaa. Sillä ei ollut riittävästi voimia vastahyökkäykseen suuressa mittakaavassa. 70 divisionaa oli käynyt viimeisten puolustustaistelujen läpi ja olivat ne täysin uupuneet. Vereksiä joukkoja ei ollut käytettävissä varsinkaan tykistöä. Sitäpaitsi olivat ammusvarat äärimmilleen tyhjentyneet. Niin tarjoutui saksalaisille tilaisuus, jota he eivät voineet käyttää hyväkseen.

Ja miten suoriutui Ranska, tämä Europan kansanvaltaisin maa, näistä kapinoista? Churchill kertoo meille alastoman totuuden: "Vain jatkuva tykistötuli, joka suunnattiin näitä joukko-osastoja vastaan, sai ne alistumaan ja hajoamaan. Uskollisiksi jääneet joukot ympäröivät kapinoitsijat. Vanhat territoriaalisotilaat, perheen isät, neuvottelivat raivoavien rintamasotilaiden kanssa. Rauhattomuuksien alkuunpanijat rauhoitettiin tahi — tuhottiin. Kaikki tämä oli peitety sellaisella salaperäisellä verholla, joka oli niin tiivis, että ei ainoakaan ääni päässyt siitä vihollisen korvaan, vaikka tuhannet ranskalaiset ottivat siihen osaa."

Väkisinkin tulevat mieleen vertaukset vuoden 1918 marraskuun päivien kanssa meillä (Saksassa. — Suom. huom.). Tehköön nämä vertaavat johtopäätökset itsekukin poliittisen suuntansa tahi puoluekuntansa mukaisesti.

Pakinaa pesemättömistä pyhimyksistä

Birminghamin piispa, tri Barnes, on ollut kylliksi rohkea epäilläkseen Pyhän Fransiskuksen puhtauden laitaa. Piispa näet vihjailee, että Fransiskus "peseytyi harvoin". Piispa on jopa ollut niin arvonantoa vailla, että on antanut ymmärtää, että Fransiskuksen Kristus-merkit (naulain ja keihään jäljet ruumiissa, mitkä hän muka sai palavan uskonsa vuoksi) olisivat syntyneet lian ja syöpäläisten kutkun raapimisesta.

Nyt on laita sellainen, että Fransiskus on katoolilaisen kirkon kaikkein hienoimpia pyhimyksiä, kuulu harmaaveljesmunkkikunnan luoja, joka tosin riepoitettiin johdosta heti kohta, kun huomattiin, että hän tarkotti totta ihmisrakkaudellaan! Tällaisen pyhimyksen kimppuun hyökkääminen on melkein herjaa. Siitä syystä onkin katoolinen pappi Bampton noussut puolustamaan "Jumalan pikku veljeä" — Fransiskusta. Bampton kirjottaa, eikä ilman ivaa:

"Piispa ei mainitse, minkä tutkimuksen avulla hän on onnistunut toteamaan tämän salaperäisen historiallisen tosiasian. Suurten henkilöiden — pyhimysten ja muiden — elämänkuvaajat eivät tavallisesti johda meitä heidän kylpy- tai mukavuuslaitoksiinsa, eikä liioin ole ainakaan meidän maassamme hyvän kasvatuksen merkkinä, että julkisesti viitataan tällaisiin asioihin."

Bampton kiistää kirjoituksessaan väitteen, että Fransiskus olisi ollut likainen. "Pyhä Fransiskus ei epäilemättä ollut tietoinen nykyaikaisista toalettiasioista, kuten kynsienhoidosta ja kasvohieronnasta, mutta ettei hän ollut tunteeton puhtauden tärkeydelle ja merkitykselle, näkyy hänen "kirjeestään papeille", koskeva "alttarin ja pyhätön puhtautta".

Piispan vastausta ei ole ainakaan vielä näkynyt, mutta on jokseenkin varmaa, ettei piispa jää vastauksen velkaa paterille.

Pyhä Hieronymus, yksi kaikkein huomattavimmista kirkkoisistä, kertoo autuuden väristyksellä, kuinka hän oli omin silmin nähnyt munkin, joka oli 30 vuoden ajan elänyt pienellä leivänkannikalla ja pilaantuneen veden rahdulla, ja että hänellä oli ollut onni nähdä toinen pyhä mies, Hilarius, joka leikkasi hiuksensa joka palmusunnuntai, mutta ei koskaan vaihtanut kaapua, vaan antoi sen vähitellen hiutua kappaleiksi ruumiillaan. Hän näki nälkää niin, että silmänsä kävivät synkiksi ja ihonsa "kuin hohkakiveksi", lausuu Hieronymus.

Antonius, toinen suurista kirkkoisistä, munkkilaitoksen perustaja, ei koskaan pessyt itseään. Pyhä Abraham (kirkkoisä 200-luvulla), joka eli 50 vuotta kääntymisensä jälkeen kristin-

Iskon näkökulmasta

Eräs lukuisista ystävistämme on lähestynyt meitä taasen oikein persoonallisella kirjeellä, jonka pistämme tuonne alemmaksi kaiken kansan luettavaksi, koskapa se ei käsittele niin arkoja asioita, että sitä lukiessa tarvitseisi punastella. Kirje kuuluu sanasta sanaan seuraavasti:

"Toveri Luppovaaran Isko! Tässä juolahti mieleeni tehdä sinulta joitain perin tärkeitä kysymyksiä, jotka askartelevat minun aivokopassani, enkä voi niitä omin apuni ratkaista. Siksi käännyn rehellisenä proletaarina sinun rehellisen, luokkataistelua edistävän toverin puoleen luottaen siihen, että sinä annat minulle rehellisen ja oikean neuvon tässä pulmallisessa kysymyksessä.

Ja sitten asiaan. Niin, minä olen yksi niistä miljoonista, joka olen osaton niinsanotusta hyvinvoinnista ja aina elämäni polulla on ollut ohdakkeita ja orjantappuroita, ja aina talven kylmät vihurit iskevät vasten kasvoja, eikä koskaan eloni taivas ole ollut tähdessä vaan synkkien pilvien peittämää. Ainoa iloni on ollut kun olen saanut olla mukana joukkotoiminnassa. Muistan hetken talvella v. 1905. Olin nuoruuden intoa täynnä kun Nestor Alkula Kyröskoskelta tuli kotikyläni puhetta pitämään ja hän oli nuori ja kaunis mies ja oli kuin itse koko vallankumousliikkeen voima. Hän koko nuoruuden innolla ja hyvillä puhelahjoillaan sai koko kylän köyhälistön mukaansa, vanhat ja nuoret, ja siinä oli hänen ansiotaan, että hän perusti meidänkin kylään työväenyhdistyksen jossa oli työmaata vanhoille ja nuorille.

Minä olen siitä asti kantanut tätä tulen leimua sisimmässäni, vaan nyt kun näyttää, että ei se vallankumous vielä tule, niin tässä tahtoo tulla jos mitä mieleen. Sen minä kyllä uskon, että se on kiertämätön tosiasia, että se tulee. Onhan sen suurmiehet kehityksen kulusta laskeneet, että kapitalisti kaivaa itselleen hautaa joka päivä. Vaan tässä sitä juuri tuleekin aika pitkäksi odottaissa, että koska se kapitalisti saa hautansa valmiiksi johon se sitten köllähtää. Ja kun seuraa työväenlehdistä maailman työläisten liikehtimistä, että kun ne vähänkin pääsevät jaloilleen, niin raateleva porvaristo heti iskee niiden niskaan veriset kyntensä, kuten Suomen kommunistijutussa joutui eturivin miehet kidutusluoliin. Ja kun tästä hämmingistä selvittiin, niin järjestön sihteeri Hilliltä tuli kirje, että toveritar Sanna Kannasto on Canadan poliisien karkoituslistalla ja täällä kerättiin kolehti puolustuksen hyväksi. Kun tästä hämmingistä taas toinnuttiin, niin taas tuli kuin pommi, että yksi työläisten kulttuurin kohottaja, Kössi Kaatra on kuollut. Niin aina vaan synkkää synkempään pilveen lyö toiveitten taivaan. Ja kun saadaan luettua Kössin hautausmenot, niin aivan meinaa viedä kaikki sekaisin, kun tulee tieto, että oman äänenkannattajan toimittaja toveri Arvo

uskon, kieltäytyi 'kääntymispäivästään tähtien ehdottomasti pesemästä kasvojaan ja jalkojaan. Mikä ei estänyt, että "hänen kasvonsa heijastivat sielun puhtautta", kuten hänestä mainitaan. Pyhä Euphraxia sulkeutui erääseen luostariin, minkä 130 nunnaa ei koskaan pessyt jalkojaan, ja jotka kronikoitsijan mukaan "kauhistuivat kuullessaan kylpy-sanan".

"Peloittava, likainen, hokilaihtunut, tietämätön, epäisänmaallinen ja tunteeton hullu, joka kulutti aikansa hyödyttömän ja julman itsekidutuksen pitkässä harjoituksessa, ja joka kauhistutti mielikuvituksensa luomia kamalia kuvia — oli tullut samojen ihmisten ihanteeksi, jotka olivat tutustuneet Platonin ja Ciceron kirjotuksiin, ja sellaisten miesten kuin Sokrateen ja Caton elämään". Näin halveksuvasti kirjoittaa hän sen aikaisista kristityistä.

"Kultaisessa legendassa" kerrotaan m.m. pyhästä Benedictistä, joka eli erakkona eräässä luolassa. Nähdessään hänet pitivät paimenet häntä villieläimenä. Kun perkele kiusasi häntä liian viettelyksellä, piti hän tapanaan vieritellä itseään katajapensaissa ja nokkosissa, kunnes hän tuli aivan verille. Hän oli erittäin pyhä mies; hänestä tuli sittemmin abotti, hän loi uuden munkkikunnan ja perusti 12 luostaria.

Toinen varsin pyhä mies oli Macarius, ent. aleksandrialainen vaatekauppias, joka eli kääntymisensä jälkeen 60 vuotta erämaassa. Eräänä päivänä tappoi hän onnettomuudekseen häntä purevan täin. Hän tuli tällöin hoksanneeksi, että oli täten menettänyt yhden erikoisvitsauksen, minkä jälkeen hän riensi suohon, joka vilisi suuria, myrkyllisiä kärpäsiä, jotka olivat suurimpain eläintenkin kiusa. Hän jäi suolle kuudeksi kuukaudeksi, ja oli palattuaan niin runneltu, että hänet tunnettiin vain äänestä.

Ensi arvoaste pyhimysten joukossa on m.m. Simeon, pylväspyhimys. Hän oli jo tavattoman pyhä nuoruudessaan luostarissa. Munkkien syödessä kerran päivässä: söi hän vain kerran viikossa. Hän kiristi köyden niin tiukkaan vyötärölleen, että se syöpyi vähitellen lihaan. Tämä julma kidutus keksittiin vasta märän ja haavojen lemun nojalla. Hänen vaatteidensa puhdistaminen vaati kolme päivää. Hän vetäytyi sittemmin yksinäisyyteen, rakensi itselleen 60 jalkaa korkean pylvään, mikä oli kolme jalkaa läpimitaten. Tämän pylvään päässä eli hän sittemmin 37 vuotta. Hän suoritti tietysti monia ihmeitä, ja kun hän kuoli, levisi hänen ruumiistaan ihmeellisen hyvä tuoksu.

Vain yksi ainoa pyhimys näyttää käyttäneen vettä. Tämä oli englantilainen Ulrik, erakko, ja niin laiha, että nahkansa takertui luihin. Hän piti tapanaan keskellä talvea astua jokiin ja lähteisiin, lukea virsiä ja tehdä ihmeitä. Hänenkään kylpynsä eivät siis johtuneet puhtauden tarpeesta.

Ei, pyhimykset eivät olleet mitään huomattavampia puhtauden ihmisiä. Birminghamin piispa on kyllä oikeassa siinä.

— PRELAATTI.

JÄÄVUORET

Jäävuoret ovat keväisin merenkulkijain kauhuna varsinkin pohjoisella Atlannilla. Niiden vaarallisuudesta muistuttaa meille kaamea "Titanic'in" haaksirikko v. 1912. Tämän silloin maailman suurimman ja loisteliaimman laivan mukana hukkui kokonaista 1,649 ihmistä. Tapahtuma synnytti kauhua jäävuoria kohtaan. Erikoisesti sittä lähtien on jäävuoria ja niiden liikkeitä suunnitelmallisesti tutkittu. Varsinkin amerikalaiset ovat tässä suhteessa tehneet paljon. Parhaillaan on eräs retkikunta tutkimassa jäävuoria "Marion"-laivalla. Retkikunta on "Science News Letter"-julkaisun mukaan kertonut tutkimuksistaan jotenkin seuraavaa:

Jäävuoret syntyvät napapiireistä, kun lunta sataa paljon enemmän kuin ehtii sulaa. Kun lunta täten kasautuu suuret paljoudet, puristuu se jääksi, joka saattaa muodostaa aina 1,000—2,000 metriä paksun vaipan maakuoren päälle kuten Grönlannissa. Tällaista jäätikköä on Grönlannissa n. 2 milj. neliökilometriä, mutta etelänavalla napamantereella n. 8 milj. neliökilometriä. Jää ei kuitenkaan voi kasvaa korkeutta tai paksuutta rajattomasti, vaan alkaa vähitellen omasta painostaan nesteen tavoin valua eri suuntiin. Ne alkavat liikkua maan viettämään suuntaan jäävirtoina eli glasiereina. Tällaisina ne esim. Grönlannissa kulkeutuvat kohti merta, jota lähetessään hitaasti sulaessaan ohenevat. Tällaisten glasierien nopeus Grönlannissa on tavallisesti n. 8—20 metriä vuorokaudessa. Kun jäätikkövirta ehtii mereen asti ja aallot alkavat kelluttaa sitä, murtuu sitä osia. Niistä muodostuvat jäävuoret, jotka sitten merivirtojen kuljettamina kulkeutuvat eteläisimpiin seutuihin. Suurimmat jäävuoret ovat aina satakin metriä merenpinnasta ylöspäin. Kun otetaan huomioon jään ominaispaino, josta johtuu, että jäävuoresta vain noin 1/9 on vedenpinnan yläpuolella, käsitämme, miten valtavia massoja jäävuoret ovat.

"Marion" tutkii nykyisin jäävuorten syntyseutuja Jacobshavn Fjordissa, Grönlannissa. Siellä on tuhansia jäävuoria, joiden välitse on melkein mahdoton kulkea. Varsinaisilla napaseuduilla ei kuitenkaan ole niin paljon liikennettä, että jäävuoret siellä voisivat vaarantaa kovinkaan monia. Mutta kun merivirrat vievät niitä etelämmäksi, höyrylaivalinjoille, ovat useat valtameren jättiläiset "Titanic"-in kohtalon uhkaamia. Erikoisesti varhaiskevät on jäävuorten aikaa Pohjois-Atlantilla. Huhtikuussa tuhoutui "Titanic'kin". Jäävuoret lienevät kuitenkin selvästi vieraita, joita tietenkin on vaikea, ellei mahdoton karkoittaa. Toistaiseksi taipuvat ne vain lämmön edessä, sulavat.

N. K—tor.

Hirttomäellä

Kirj. Kössi Kaatra

Istun jälleen, taivas tietäköön, kuinka monennen kerran vanhan kaupungin yli-ikäisellä hirttomäellä. Vuori on yhtä yksinäisyyteen tuomittu kuin ennenkin, sillä on sama kirottu karuutensa kuin aina, tuskin ruohokorsikaan kasvaa sillä. On kuin hirsipuiden muinaiset uhrit olisivat manenneet koko tienoon hedelmättömäksi.

Taikka sitten olivat hirttopaikan vallitsijat tuhantenen vuotta sitten viisasta väkeä: hakivat kammottavimman paikan koko tienoilta. Yksin tellauspaikan näkeminenkin kauhistutti siinä määrin köyhää vaivaista, ettei himoinnut vauraan omaisuutta, ja ellei kauhistuttanut, sai paulan kaulaansa. Vauraita varten ei se ollut lainkaan olemassakaan. Heille takasivat lait mhdollisuuden rikkauksien saalistamiseen melkein millä keinoin hyvänsä. Jos sattui tulemaan tunnonkannetta, sai kirkolta syntinsä anteeksi tarvitsematta katuakaan, sai anteeksi tehdyt ja vasta tehtävät synnit, "kunhan raha kirstuhun kilahti". Varkaus oli suurin synti. Myös murhasta hirtettiin. Mutta tuomitut olivat tavallisesti halpahintaisia sällejä, jotka olivat ehkä tulleet tehneeksi tekosensa viinpäissä taikka mustasukkaisuuden raivossa. Hirressä ei sen sijaan koskaan killunut varsinaiset tappotaiturit, sota- ja ryöstöpukarit; sen sijaan, että korpit olisivat nokkineet heidät hirsipuussa, varattiin heidän autuaasti sammuneelle ruumiilleen lepotila yhdessä taikka toisessa temppelissä ja heidän "uroteoilleen" kunniapaikka historiassa.

Oikeastaan ei hirttomäki ansaitsisi lainkaan mitään erityistä mainintaa. Sehän on ollut kaiken kaikkiaan vain rahvasta varten. Vain sen tyypillisyys on niin silmään pistävä: kuten silloin ja aina, niin nytkin. Vallassaolijain käsissä on aivan sama seula nyt kuin ennenmuinoinkin: köyhä saatana solahtaa läpi, vauras liukuu vaarattomasti yli. Ylhäinen tihumies on, jos sattumalta saa satimen kinttuunsa, ehdottomasti hullu, kun sen sijaan halpa "roskaväki" on aina järjillään tuomarikaiteen ääressä, saaden vastata teoista, joita ei ole edes suorittanutkaan. Aatelinen rahanväärentäjä — kauhein synti koko maailmassa; raamattuakin saa väärentää saamatta rangaistusta, mutta ei rahaa — tuomitaan vain muodon vuoksi, mutta työväenluokan esitaistelija, joka ei ole tehnyt muuta kuin osoittanut, että rahanhimon sokaisemat vauraat ja arvohenkilöt ovat valmiit mihin tahansa, saa värjyä telkien takana niin kauan kuin henkiriepunsa kestää. Kunnes lahoaa. Ja sen sijaan, että "yhä kasvava" kulttuuri ja sivistys lieventäisi tapoja ja vartuttaisi humaanisuutta, raaistuvat tavat juuri kaikkein "sivistyneimpäin" keskuudessa, ja "roskaväki" näkee horisontissaan entistä järkyttävämmät kauhut työvoiman entistä sydämmettömämmän riiston ja luokkakoston muodossa: "hirsipuumäet" liikkuvat lähemmäksi köyhäinkortteleja ja uurautta.

Niin juuri: uurautta. Sillä ennen vanhaan ei toki pantu sitä killumaan taivaan ja maan välille. Päinvastoin: uurautta kunnioitettiin ja se sai myös palkkansa. Kullanahnauskaan ei muinen ollut niin sokea, että olisi tuominnut työn ja kieltänyt sen arvon. Keskiaikaiset hautapaadet, jotka sammaloituvat ammattikuntain vanhimpain kummuilla, samoin kuin vanhan ajan riimukivet todistavat tätä. Jos vaikka sällit eivät saaneetkaan monumenttia, olivat monet vanhimmat kuitenkin joskus olleet itse sällejä ja joka tapauksessa ainakin joskus tehneet työtä, ja olivat siis kiistämättä työn enemmän tai vähemmän väärentämättömiä edustajia. Ja työ osasi myös vaatia oikeutaan ja pakotti ympäristönsä kunnioittamaan sitä. Kun sensijaan "kulttuuri" on tehnyt työstä rihkaman, eikä kärsi puhuttavankaan sen arvovallasta. Kaikella varataan kunniapaikkansa tuhomiehestä, sotapukarista, nuorallatanssijaan asti. Mutta työn kunniapaikka on telkien takana taikka "hirttomäellä", jos vaatii oikeuttaan ja kuuluttaa liian äänekkäästi sen itsestään lankeavia arvovaltaa....

Ja kuitenkin, eritoten juuri tältä hirttomäeltä näkee niin hyvin, kuinka toivotonta on kaikki työn arvovallan nujertamisyritys, kuinka kaikki, joka ei luo eikä synnytä uutta, on tuomittu tuhoon, kun sen sijaan työ elää luomuksissaan, elää aikakaudesta toiseen, niin vaikeita ja onnettomia kuin ne ovatkin olleet sille.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,

Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Vaara on vangittu ja on kymmenentuhannen dollarin takauksella vapaalla jalalla. Tämä oli jo enämpi kuin "eni hau", kun pannaan noin kauheat takausvaatimuksetkin kuin jollekin suurelle rikokselliselle. Minä kun en pidä sitä rikoksena, jos koettaa valistaa sanomalehtien avulla köyhälistöä. Vaan porvaristolle se tietenkin on rikos.

Tämä tällainen menettely se juuri onkin pannut minun tuumailemaan, että jos minä ostankin gramofoonin. Sillä olisi minun mielestäni kolmekin hyvää tarkoitusta: ensinnäkin kun saisi oikein hemasevia isänmaallisia kappaleita, niin kyllä se haihduttaisi pois kapinahengen; toinen hyvä puoli olisi siinä, että kun nälkä kurnii sisävärkkiä, niin pistäisi taas hyrryn pyörimään, niin kyllä nälkä haihtuisi; kolmas hyvä puoli olisi vielä siinä, että saisi hyvää kanssakäymistä niiden kanssa, jotka ovat vihamielisiä vallankumoukselliselle toiminnalle. Se olisi niin hauskaa olla kaikki sovussa kuin sisaret ja veljet ja kuunnella kun kone puhkuu: "... Se oli yksi lauantaki ilta...", niin eikö tämä jo tuntuisi siltä kuin oltaisiin luokattomassa yhteiskunnassa; ei ole enää mielipide-eroavaisuuksia kun kaikki on sovittu ja kaikilla samat ihanteet.

Niin tässä nyt Isko kuulit minun tuumani jota minä olen päässäni hautonut. Sano nyt suoraan suusi puhtaaksi olenko minä oikeassa tällaisia tuumaillessani. — Vaikka ei minulla ole vielä niin paljoa rahaakaan, että saisin sitä äänimasiinaa irtikään, vaan piruko sen tietää vaikka joku lainaisi sen verran.

Niin, vastaustasi jään odottamaan tositoveruudella:

Epätoivoinen."

Ylläolevan kirjeen on lähettänyt eräs vanhoista ja vankkumattomista puoluejuurikoistamme Manitobasta.

Lukija voisi ensihätään uskoa, että kirjeen lähettäjä on alkanut pitkästymään kun vallankumousta ei tulekaan, vaikka sanoo vuodesta 1905 sen tulon eteen työskennelleensä. Asia kuitenkin vain näyttää siltä. Persoonallisesti ei allekirjottanut kirjeen lähettäjää tunne, mutta henkisesti tunnemme sitä paremmin. Olemme päässeet hänet tuntemaan kirjotuksistaan ja sen perusteella uskomme, että "Epätoivoinen" tarkottaa tehdä hienoista ivaa sellaisista "vallankumouksellisista", jotka ovat tosiaankin väsähtäneet taisteluun vallankumouksen puolesta — koska sitä ei muka ole tullut heidän "ponnistuksistaan" huolimatta.

Tällaisia "vallankumouksellisia" on työväen keskuudessa vielä meidänkin päivinämme aika liuta. Niitä sanotaan pessimisteiksi, ja jos puolueemme jäsenissä sellaista huomataan, niin nimitetään heitä trotskilaisiksi.

Nämä porvarillisissa maissa olevat trotskilaiset eivät nim. jaksa käsittää, että vallankumous ei sentään ole ihan samaa kuin savukkeen kiertäminen ja sen sytyttäminen. Se riippuu monista yhteiskunnallisista ja kansainvälisistä tilanteista, kuten esim. Venäjän vallankumous osottaa.

Sitäpaitsi, ei vallankumoukselliset, kommunistit, sentään ole aivan joutilaana olleet siihenkään vallankumouksien "tekoon" nähden. Täytyy joka aika koettaa muistaa, että kokonainen kuudes osa maapallon pinta-alasta ja lähes kymmenesosa maailman väkiluvusta on työväen itsensä hallitsemaa. Hallitsevat itse itseään, ja hyvin kuuluvat pärjäävänkin.

Ei siis ole aivan linnun pesän koetteluksi mennyt vallankumouksellinen liike parin- kolmenkymmenenkään vuosikymmenen aikana, jolla ajalla vasta selvät polseviikit ovat olleet touhussa suurempana joukkona.

Muuten, jos tällaisia toverin kirjeessä julkilausuttuja pessimistejä, joksi hän nimittää m.m. itseäänkin (suotta toivottavasti) missä ilmenee, niin heille ehdotamme sangen tehokasta lääkettä, jonka avulla voivat olla mukana "työväenliikkeessä" edelleen, samalla kuin myöskin yhteiskunta alkaa tuntua luokattomalta. Luetuttavat gramofooniin I.W.W:n esipuheen ja toiselle puolelle jonkun Raivaajan "järkiartikkeleita" tai virren pätkän, ja niitä kun sitten jauhattelee kaikissa tilanteissa, niin jo on ihme ellei vallankumous tule pikemmin kuin kommunistien kanssa yhdessä toimien.

Ja ellei muuta vallankumousta ensihätään satu tulemaan kuin että aivokopan sisällys tulee entistä pehmoisemmaksi, niin mitäpäs siitä. "Vallankumous" se on tavallaan sekin, jos täysi järjettömyys ottaa ohjatakseen jo ennestään puolittain hatun alla mynnähtäneen politiikon hullujenhuoneeseen.

Muuta emme tälläkertaa katso tarpeelliseksi asiasta sanoa. Emme lankea ollenkaan epätoivoon, emmehän "Epätoivoinen"?

Luppovaaran isko.

Skandinavian-Amerikan Linja

CANADAN LIIKENNE

SUOMEEN ja SUOMESTA CANADAAN

(Oslon tai Kööpenhaminan kautta vaihtoehtoisesti)

SS "UNITED STATES"

Halifaxista tammik. 28 p:nä kello 10 ap.

ON NYT SEURAAVA SUORAAN CANADASTA EUROPAAN LÄHTEVÄ LINJALAIVAMME

III luokan piletti Suomeen maksaa vain $108.50
Edestakainen piletti Suomeen maksaa vain 183.00
(Vero $5.00 lisäksi)

Halifaxiin halpa rautatiepiletti laivapiletin yhteydessä.

Tämän laivan matkustajat lähtevät Montrealista lauantaina, tammik. 26 p. kello 7 illalla Can. Nat. tietä Halifaxiin. Mr. A. Vuorinen, Linjan Montrealin konttorista seuraa matkustajien mukana laivalle saakka, avustaen kaikella tavalla matkatavaroiden käsittelyssä y.m. asioissa.

Suomalaiset matkustaessaan tanskalaista Skandinavian-Amerikan linjaa ovat aina tyytyväisiä, sillä se tarjoaa heille puolueettoman, ystävällisen ja kaikissa suhteissa erinomaisen palveluksen. Nopeat, ajanmukaiset laivat, yhtäjaksoinen matka, siisteys, avarat liikkumatilat, suuri vapaus ja maailmankuulu ruoka, ovat seikkoja, joille matkustaja antaa arvon.

MUITA ITÄÄNPÄIN LÄHTEVIÄ LAIVOJAMME:

	Halifaxista	New Yorkista
SS "Oscar II"	——	Tammik. 5 p.
SS "Hellig Olav"	——	Helmik. 2 p.
SS "Frederik VIII"	Helmik. 18 p.	Helmik. 16 p.

Lähempiä tietoja allekirjoittaneilta joko suullisesti tai kirjeellisesti:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

1410 Stanley Str. - Montreal, Que.

Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Matkustaessanne

SUOMEEN

Tai Ostaessanne Pilettejä Omaisillenne

SUOMESTA

Käyttäkää Hyväksenne

Ruotsin Amerikan Linjan

Tarjoamaa Erinomaista Palvelusta ja Nopeata Kuljetusta

TALVIPURJEHDUKSET

NEW YORKISTA	LAIVA	HALIFAXISTA
Tammik. 12 p.	"GRIPSHOLM"	
Tammik. 26 p.	"DROTTNINGHOLM"	
Helmik. 9 p.	"GRIPSHOLM"	Helmik. 11 p.
Helmik. 23 p.	"DROTTNINGHOLM"	Helmik. 25 p.

New Yorkin kautta matkustaessa ei ole minkäänlaisia vaikeuksia. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN konttori Montrealissa hankkii läpikulkuviseerauksen maksutta ja vaikeuksitta. Matkustajilla on oikeus olla New Yorkissa 3 päivää ennen laivan lähtöä.

JOUTUKAA MUKAAN!

CANADAN SUOMALAISTEN

TALVI-HUVIMATKA SUOMEEN

Toimeenpannaan

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

Maailman Kuuluisalla Moottorilaivalla

"GRIPSHOLM"

joka lähtee

Halifaxista — Helmikuun 11 p:nä

(Göteborgiin)

JOUTUKAA MUKAAN!

Suomen Varakonsuli A. Hermanson joka on myös Ruotsin Amerikan Linjan Winnipegin konttorin johtaja, tulee henkilökohtaisesti johtamaan tätä huvimatkaa.

MOOTTORILAIVA "GRIPSHOLM'IN" saavuttama suosio on niin vakiintunut, että tuskin mitään voidaan enää sanoa. "GRIPSHOLMIN" kolmas luokka on hienoin nykyisin kulussa olevista laivoista.

TEHKÄÄ PÄÄTÖKSENNE NYT JA HANKKIKAA PILETTI TÄHÄN HUVIMATKAAN JA TE TULETTE VARMASTI NAUTTIMAAN MITÄ IHANIMMASTA VALTAMERI- JA POHJANMEREN-MATKASTA.

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

Swedish American Line, 1410 Stanley Street, MONTREAL, QUEBEC

J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONTARIO

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Vuosikokouskutsu

Port Arthurissa ja Fort Williamissa sijaitsevat INTERNATIONAL CO.OPERATIVE TRADING CO. LIMITED liikkeen sääntömääräinen vuosikokous pidetään Fort Williamissa S. J. haalilla 211 Robertson St., perjantaina tammikuun 25 p. klo 8 ip.

Port Arthurissa S. J. Haalilla 316 Bay St., maanantaina, tammikuun 28 p. klo 8 ip.

Kokouksissa luetaan liikkeen toiminta- ja tilikertomus. Valitaan liikkeen hallinto ja tilintarkastajat. Keskustellaan ja päätetään liikevoiton jaosto, y.m. liikettä koskevista asioista.

Toivomme runsasta osanottoa, myös kaikkien kuluttajien taholta, siten perehdytte omaan liikkeeseenne.

Osuustoimintatervehdyksin johtokunnan puolesta

L. H. Puittinen,
kirjuri.

4-8-11)

Tilatkaa Columbia Gramofoonilevyt ja koneet oman liikkeen välityksellä Vapauden Montrealin konttorin kautta

Leikatkaa irti allaoleva luettelo ja tilatkaa tämän luettelon jälkeen, myöskin suosittelemme $22.50 ja $35.00 Portable mallisia koneita — Pyytäkää luetteloamme.

3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi. Se Oolannin Sota. O. Pyykkönen.
3001F Äiti Äiti Älä Soimaa Mua. Kevät Laulu. Saimi Mustonen.
3002F Aamu Laulu. Lapsuuden Koti. O. Pyykkönen.
3003 Älä Itke Tyttöni Pieni. Anssin Jukka ja Härmän Häät. Pyykkönen.
3004 Laivapoikain Laulu. Yksi Haamu Seisoi Marianan Ovella. O. Pyykkönen.
3005 Korjat Pojat ja Tytöt. Kosken Laskijan Morsiamet. O. Pyykkönen.
3006 Kesäillalla. Tuomet Ne Valkeina Kukkii. Otto Pyykkönen.
3007 Matalasta torpasta. Anssin Jukka ja Härmän Häät. O. Pyykkönen.
3008 Syystunnelma Kuula. Yks Lauantai-ilta. O. Pyykkönen.
3009 Lemminkäisen Laulu. Pojat Kun Raitilla Laulelee. O. Pyykkönen.
3011 Kulkurin Masurkka. Vapaa Venäjä. Hanurisoolo.
3012 Näytelmä Pohjolaisista. Tuuli Se Taivutti Koivun Larvan. O. Pyykkönen.
3014 Keinulaulu. Laula Tyttö. Jennie Anderson, soprano.
3015F Kerenski. Kaipuu Valssi. Harmonikka ja viulu.
3022 Sain Paljon Luojalta Armahain. Hellallei Minä laulelen. V. Sola.
3024F Juomalaulu. Merimies Rakkautta. Janne Muhonen.
3025 Joulupukin Polkka. Rauha Myrskyssä. Orkesteri.
3026F Viaporin Valssi. Vangin Laulu. O. Pyykkönen.
3027F Rakkauden Kaiho Valssi. Suomen Polkka. Harmonikka ja viulu, Larsen ja Tolonen.
3028 Mustalaisen Surulaulu. Vanha Mustalainen. Jean Theslöff.
3030 Syystunnelma Valssi. Hämärä Polkka. Harmonikka ja viulu.
3031F Helmi Schotises. Viimeinen Valssi. Harmonikka ja viulu.
3032F Rivakka Polkka. Maailman Matti. Leo Kauppi.
3033 Yli Aaltojen. Tonavan Aallot. E. Jahrl, harmonikka soolo.
3034F Volgan Aallot. Tämä Maa. Hannes Saari.
3035 Eveliinan Polkka. Unennäkijä Valssi Wily Larsen harmonikka.
3036 Meripojan Heilat. Chrysanthemum. Hannes Saari.
3037F Mustalainen. Kehtolaulu. Col. soittokvintetti.
3038 Hallin Janne. Ostron Tyttö. Martti Similä.
3039F Sorakumpujen Vainajille. Tehtaassa. Aino Saari.
3040F Kuuliaiset Kottilassa. Helmi ja Kalle. Leo Kauppi
3041 Härmän Pojat. Marjalunnen Jussi. Martti Similä.
3042 Aikoja Entisiä. Heilini Soitteli. V. Lehto.
3043 Kevät Suomen Metsässä. Käki Valssi. Orkesteri.
3044F Mustalais Ruhtinatar No. 3 Inga Pieni. Aino Saari.
3045F Tiskarin Polkka. Askon Kolmirivinen. Hiski Salomaa.
3046 Mä Oksalla Ylimmällä. Saksan Polkka. Orkesteri.
3047 Aallotar Valssi Skagardin Tyttö Sotiisi.
3048 Meripojan Hyvästijättö. Aamutunnelma.
3049F Laulu On Iloni ja Työni. Heitä Huolet Pois. Leo Kauppi.
3050 Sikermä Suomal. Lauluja I. Sikermä Suom. Lauluja II. Orkesteri.
3051 Katkenneet Kielet Valssi. Laurin Sotiisi Harmonikka soolo.
3052F Salkolan Syntymäkemut. Kallaves. Leo Kauppi.
3053F Salon Ruusu. Masurkka. Keski Yö Valssi. Harmonikka soolo.
3054 Jos Kaikki Suomen Järvet. Sepän Sälli. Martti Similä, baritooni.
3055 Pekkalan Veljet ja Kovapää. Maitojuna ja Romaani. Kirsti Suonio.
3056F Vappu Laulu. Orjan Kevät. Adolf Hovi
3057 Barrikaadeille. Sorretun Elämä. Harmonikka soolo.
3058 Juhannus Tanssit Paksulassa. Kulkijaksi Luotu. Leo Kauppi.
3059 Ei Kyytimies Kiirettä Oo. Valkotuomet. Hannes Saari.
3060F Herra Petteri. Renkjussi Palajaa Sodasta. Leo Kauppi.
3061F Viimeinen Toivo. Syksyn Lehdet. Columbia kolmikko.
3062F Saukkosen Avioero. Oi Mistä Saataisiin. Hannes Saari.
3063F Paimen Poika. Antti Tanssitti Mua. Iida Lovart.
3064 Sonja Valssi. Raatajan Serenaadi. Hannes Saari.
3065F Kehtolaulu. Meripojan Tervehdys. Hannes Saari.
3066 Tuomet Valkoiset. Vilja. Saima Laurila.
3067 Meren Aallot. Oi Tyttö Tule. Leo Kauppi.
3068F Koster Valssi. Muistoja Suomenmaasta. Columbian orkesteri.
3069F Sjöman Anderson 1:nen ja 2:nen osa. Leo Kauppi.
3070F Muistojen Valssi. Klarinetti Polkka. Harmonikka soolo.
3071 Venäläinen Kehtolaulu (Russian Lullaby). Babette. Aino Saaren laulama.
3072 Musta Ratsu. Sinikellot. Hannes Saaren laulama.
3073 Vanhan Piian Polkka. Laulu Taiteilijoista. Hiski Salomaan laulama.
3074 Hollolan Polkka. Hämärä Sottiisi. V. Turpeinen ja J. Rosendahl.
3075 Soita Mustalainen, Soita! Kuutamoyö. Aino Saari, soprano.
3076 Pois Sormet! Viivin Jenkka. Hannes Saari, tenori.
3077 Kulkurin Serenadi. Vanhanmaan Sotiisi. Viola Turpeisen ja T. Rosendahlin soittama.
3078 Lähtö. Vanha Madrid. Hannes Saaren laulama.
3080F Proletaarit Nouskaa. Korven Raatajille. Hannes Saari.
3081 Emännät Piknekissä. Savon Piian Amerikkaan tulo. Hiski Salomaan laulama.
3082 Juomarin Laulu. Lontoon Jenny. Mieskuoron avustamana H. Saari.
3083 Aika Poika. Laivan Kannella. Leo Kauppi.
3084 Kansainvälinen. Vapaa Venäjä. Brooklynin S. S. Clubin soittama.
3085 Alaska Foxtrot. Katinka Foxtrot. Akseli Vuorisalon laulama.
3086 Volgan Lotjamiesten Laulu. Punavangin Laulu. Hannes Saari.
3087 Kaipaava. Vanha Sanna. Hilja Vilonen, soprano.
3088 Uskoton ja Petollinen Julia. Laivan Kannella. Hannes Saari.
3089 Päivänpaiste Valssi. Syysaamuna Masurkka. Jahrlin uusi kvintetti.
3091 Minun Engelini. Sireenien Kukkiessa. Otto Laurinen, baritooni.
3092 Elokuun Kuutamo. Säkkijärven Polkka. Wily Larsen harmonikka.
3093 Taikayö Valssi. Mustalaisen Kaipaus. Stein-Ostman orkesteri.
3094 Venäläinen Surumarssi. Sonja Valssi. B. S. S. Clubin orkesteri
3095 Moskovan Marssi. Suru Valssi. Stein-Ostman orkesteri.
3096 Kylpymatka. Ilta Pienessä Kaupungissa. Matti Jurva, baritooni.
3097 Sotamiehen Laulu. Kaunihin Keijukainen.—Väinö Sola.
3098 Oi Bajadeeri (operetista Bajadeeri). Oikeaan ja Vasempaan. Saima Laurila-Newland.

Jos tilaamme levyjä ei ole varastossamme, niin muutaman päivän sisällä hankimme niitä sisälle ja täytämme tilauksenne. Tilaukset neljä dollaria ja yli lähetetään postivapaasti. Pienempiin tilauksiin pitää olla 25 senttiä postirahaa mukana. Voitte myös ottaa tilauksia gramofoonin levyille, mistä lankeaa tavallinen asiamiesten hyvitys.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1387 St. Antoine St. Montreal, Que.

Uutinen Sudburyn kuluttajille!

Olemme avanneet ruokalaliikkeemme yhteyteen

Ruokatavaramyymälän

Toistaiseksi myydään niitä tavaroita, joita käytetään ruokalassamme ruuanvalmistuksen yhteydessä. Samoin tupakkavalmisteita ja makeisia. Myyjänä tulee toimimaan Hilda Jacobson.

Työläiset! Kannattakaa työläisten liikettä!
Hyvät ja tuoreet tavarat sekä kohtuulliset hinnat!

SUDBURYN KULUTTAJAIN YHDISTYS

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEJTA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1858.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

TURKISNAHKOJEN VÄLITTÄJÄ Jas. Horrigan, 40 S. Water St., vastapäätä Sailors Institute, Port Arthur, Ont.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee veljeni Väinö Niskanen, kotoisin Kuhmoniemeltä. Jos ilmoittaisit itsestäsi tai jos joku hänestä tietää, niin siitä ilmoittaisi minulle allaolevalla osotteella. (6

Mr. Jalmari Niskanen,
Bestel, Ont., Can.

Sudbury

OHJELMA- JA KESKUSTELU-KOKOUKSESSA

sunnuntai-illalla Liberty-haalilla muun ohjelman lisäksi oli keskusteltavana keskustelukysymys: Työläisten osuustoiminnallisen liikkeen tarkasteleminen teoreettiselta ja käytännölliseltä kannalta. — Kokouksessa oli yleisöä, sanoisimmeko, tyydytävästi ja toivomme, että kun vastaisuudessakin tälläisiä ohjelma- ja keskustelukokouksia järjestetään, paikkakunnan työläiset, niin naiset kuin miehetkin saapuisivat keskustelemaan tärkeistä päivänkysymyksistä, kuten esimerkiksi tämäkin kokouksessa käsitelty aine.

Kysymyksen alustaja tov. Virta alustuksessaan toi esille työläisten yhteenliittymisen tärkeyden ei yksistään osuustoiminnallisella, vaan myöskin kaikilla luokkataistelun aloilla. Erikoisesti se on selvemmin havaittavissa esim. unitoiminnan alalla, jossa työläisten järjestyminen yhdellä paikkakunnalla saattaa edistää samaa asiaa toisillakin, vielä järjestymättömillä paikkakunnilla. Samalla mainitsi eräitä kokemuksia mitä on esimerkiksi saatu aikaan osuustoiminta-alalla Co-Optasin toiminnan piirissä, jossa työläiset, siis kuluttajat, ja farmarit, tuottajat ovat joutuneet yhdessä toimimaan. On kuitenkin nyt jo havaittavissa se seikka, että yhdessä toimiminen ei ole mahdotonta. Juuri siksi, että yhden etu on samalla myöskin toisen etu. Myöskin alustuksessaan toi esille sen osuustoiminnallisen hajanaisuuden mitä on havaittavissa täällä Sudburyssa. Toisella haaralla meijeriliike ja toisella kuluttajain osuusruokala, sekä niiden yhteydessä ilmenneet kaupalliset pyrkimykset osuuskaupan perustamiseksi. Yhdistämällä kaikki nämä osuustoiminnalliset haarat, osoitti alustaja, voitaisiin muutamien vuosien kuluessa tästä hankkeesta paistuttaa liike jonka voimaa ei olisi vähäiseksi arvioitava. Se tulisi esim. muunkieliselle väestölle osoittamaan kouraantuntuvalla tavalla mihin pystytään jos yhdessä toimitaan. Alustaja esitti, että otettaisiin kysymyksen alaiseksi voitaisiinko nämä eri osuustoimintahaarat yhdistää toimimaan yhtenä liikkeenä Sudburyssa.

Alustuksen johdosta syntyneessä keskustelussa useat puhujat olivat alustajan kanssa samaa mieltä, nimittäin, että ei olisi mahdotonta näiden liikkeiden yhdistäminen. Yleisenä mielipiteenä voidaan mainita, että osuusliikkeiden yhdistämisajatus oli kokouksessa käytetyistä puheenvuoroista johtavana ja lopetettiin keskustelu toivomuksella, että asianomaisten osuusjärjestöjen orgaanit ottaisivat tässäkin keskustelussa ilmituodut ajatukset harkittavaksi, millä keinoin parhaiten tämän paikkakunnan osuustoiminnallisista pyrkimyksistä kehitetään voimakas ja edistyvä osuusliike, joka tyydyttäisi osuusruokalan, meijerin kuin myöskin kuluttajain kaupalliset tarpeet.

TILITYS KERÄYKSESTÄ JANNE SINILUODON HYVÄKSI

Joulun edellä ja jälkeen toimitettiin täkäläisten järjestyneiden työläisten toimesta keräys yli vuoden ajan vaikeassa asemassa olleen ja työssä loukkaantuneen Janne Siniluodon avustamiseksi.

Liikkeellä olleet kolme keräyslistaa ovat tuottaneet seuraavasti:

Lista n:o 1	18.45 dollaria
Lista n:o 2	14.80 dollaria
Lista n:o 3	23.85 dollaria
Yhteensä	57.10 dollaria

Listoilla n:o 1 ja 3 keräsi Jack Peltola ja n:o 2 Juho Vainio. Siniluoto on saanut jo listoilla n:o 1 ja 2 kerätyt varat. Lista n;o 3 varat ovat vielä komitean halussa.

Siniluoto, kerääjät ja komitea kiittää kaikkia niitä jotka ovat auttaneet keräyksen onnistumisessa.

Keräyskomitean puolesta:
Hannes Sula.

L. W. I .UNION OF CANADAN

Sudburyn osaston kokous pidetään huomenillalla, keskiviikkona, 9 p. t.k. kello 7 i.p. Liberty-haalilla. Kokouksessa tulee keskusteltavaksi ja päätettäväksi kaikista edustajakokoukselle esille tulevista alustusehdotuksista y.m. asioista.

Ford koettaa tunkeutua Egyptiin

KAIRO, Egypti, tammik. 7. — Egyptin hallitus kuulemma parhaillaan pohtii Henry Fordin tekemää tarjousta, jonka mukaan hän rakennuttaisi 250 kilometriä pitkän maantien mihin hyväänsä Egyptissä, jos saisi hallitukselta vastalahjaksi tullivapauden Ford autoille. Tätänykyä joutuu Ford maksamaan 8 prosentin tullin maahan tuoduista fordeista, joka on voimassa, kunnes uutta tullitariffia tullaan sovelluttamaan v. 1930.

Kokouskutsu

Osuusliike Co-optasin sääntömääräinen vuosikokous pidetään kuluvan tammik. 27 p:nä, alkaen kello 1 ip. Liberty-haalilla, Sudburyssa, Ont. Kokouksessa tullaan kuulemaan liikkeen tili- ja toimintakertomus. Valitsemaan johtokunnan jäsenet eroamisvuorossa olevien tilalle sekä varajäsenet johtokuntaan. Valitsemaan tilintarkastajat, sekä yleensä keskustelemaan ja päättämään muista sääntöjen määräämistä asioista.

Sudbury, Ont., tammik. 7 p:nä 1929, Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury Ltd. johtokunnan puolesta (8-10-12

H. Ellmen,
Sihteeri.

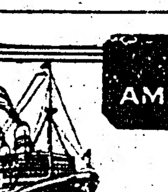

NORJAN AMERIKAN LINJA

NOPEA TIE
SUOMEEN

Oslon ja Tukholman kautta suoraan NEW YORKISTA

Oslosta		New Yorkista
	"Bergensfjord"	Tammik. 5
Tammik. 4	"Stavangerfjord"	Helmik. 16
Helmik. 16	"Bergensfjord"	Maalisk. 5
Maalisk. 7	"Stavangerfjord"	Maalisk. 23
Maalisk. 21	"Bergensfjord"	Huhtik. 6
Huhtik. 11	"Stavangerfjord"	Huhtik. 27
Huhtik. 25	"Bergensfjord"	Toukok. 11
Toukok. 16	"Stavangerfjord"	Kesäk. 1
Toukok. 31	"Bergensfjord"	Kesäk. 15
Kesäk. 21	"Stavangerfjord"	Heinäk. 6

New Yorkiin päin purjehtivat laivat poikkeavat Halifaxiin.

Kolmannen luokan edestakainen matka
SUOMEEN
$186.00

Bergensfjordissa on tavallinen TURISTI KOLMAS LUOKKA, entinen cabin-luokka, jokaisella matkalla.

Edestakainen matka Suomeen on $208.50. Säästö $49.00.

Matkustakaa Suomeen taikka tuottakaa sukulaisenne tähän maahan taikka Canadaan Norjan Amerikan linjan laivoilla, jotka tunnetaan mukavuuksista, hyvästä kohtelusta ja palveluksesta.

On vaihtoehtoista jäädä laivasta Bergenissä ja jatkaa matkaa kuuluisien Norjan tuntureiden yli Osloon ilman eri maksua. Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää hyväkseen tätä tilaisuutta.

Norjassa ja Ruotsissa ei vaadita passin- eikä tullitarkastuksia.

Matkatavarat voi lähettää New Yorkista suoraan Helsinkiin.

Kolmannen luokan matkustajat, joilla on takaisintulopaperit, välttyvät menemästä Ellis saarelle.

Lähempiä tietoja sekä piletintilauspapereita antavat paikallisasiamiehet.

NORWEGIAN AMERICAN LINE
22 Whitehall St., New York.

KOLMAS MYYMÄLÄ

avaa ovensa liikenteelle omassa siistissä huoneustossaan

Kirkland Lakelle

Tammikuun 12 päivänä

AVAUSJUHLAT

Suomalaisella Haalilla tammik. 13 p:n illalla

Päämäärämme vuodelle 1928 — asetettiin 425,000, mutta saavutettiin

$437,145 67

Vuodelle 1929 määrätietoisesti olemme asettaneet päämääräksemme

565,000

(Yli puoli miljoonaa)

Työläiskuluttaja: Liikkeesi voimistuminen on sinun oma asiasi — mutta vielä voit kehittää yhä voimakkaammaksi

Talleta rahasi Osuusliike säästökassatilille, Korkoa maksetaan 5 prosenttia

WORKERS' CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LTD.

(Työläisten Osuusliike)

TIMMINS, Ont. SOUTH PORCUPINE, Ont. KIRKLAND LAKE, Ont.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.56
Steinin Cold Cream	1.25
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi	.75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

LUONNOLLINEN SUKUPUOLI-ELÄMÄ
(Ainoa teos alaltaan)

Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50

Tilatkaa osoitteella:

Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio, Calif.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan. Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

HAMARIN MUSIIKKIKAUPPA

16 Durham St. - Box 98 - Sudbury, Ont.

Uusia levyjä tullut sisään — Entiset kaikki varastossa

3091 MINUN ENKELINI — Otto Laurinen
SIREENIEN KUKKIESSA
3092 ELOKUUN KUUTAMO, VALSSI — Willy Larsen.
SÄK'JÄRVEN POLKKA
3093 TAIKAYÖ VALSSI — Alli Rönkkä.
MUSTALAISEN KAIPAUS
3094 VENÄLÄINEN SURUMARSSI — B. S. S. orkesteri.
SONJA VALSSI
3095 SURU VALSSI — Villie Steinin orkesteri.
MOSKOVAN MARSSI
3096 KYLPYMATKA — Matti Jurva.
ILTA PIENESSÄ KAUPUNGISSA
3097 KAUNIHIN KEIJUKAINEN — Väinö Sola.
SOTAMIEHEN LAULU "DANIEL HJORTISTA"
3098 OI BAJADEERI (Operetista "Bajadeeri) — Saima Laurila.
OIKEAAN JA VASEMPAAN

Lähettäkää tilauksenne ja samalla lähetämme luettelon sisällä olevista levyistä.

Kaikille soittimille tammikuun aikana 15 pros. alennus.

Huom.! Kuusi levyä kerralla ostettaessa, annetaan yksi itsevalmistettava levy kaupan päälliseksi.